

gościniec białski

ISSN 1643-5303

Nr 3(23) MARZEC 2006
EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

czasopismo samorządu powiatu białskiego

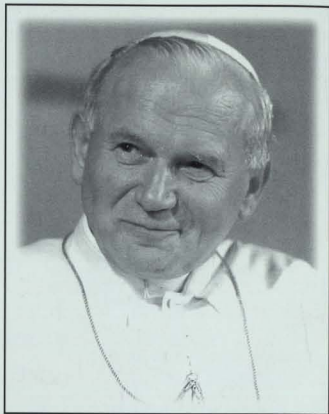
www.powiatbialski.lubelskie.pl

Wesołych Świąt

DEDYKOWANE WIELKIEMU POLAKOWI

W pierwszą rocznicę śmierci największego z rodu Polaków Jana Pawła II z wielką zadumą pochylamy dziś głowy, pełni refleksji nad naszym życiem i przemijającym czasem. Jego życie ukierunkowane na drugiego człowieka, stanowi przykład do naśladowania.

To właśnie za sprawą Jana Pawła II odmienił się otaczający nas świat i ludzie. Jesteśmy inni, na pewno lepsi. Czujemy boleśnie brak wspaniałego nauczyciela i przewodnika. Ojciec Święty Jan Paweł II stał się moralnym autorytetem dla wszystkich ludzi żyjących na ziemi. Był nadzieją w sprawach i sytuacjach bardzo trudnych, czasami niemożliwych do rozwiązania. Jego wielka wiara i miłość do Boga i ludzi jest dla nas drogowskazem do dalszego życia i postępowania. Dlatego jest i pozostanie w naszych sercach na zawsze. Jesteśmy dumni, że mieliśmy tak wspaniałego rodaka, wielkiego przywódcę Kościoła powszechnego. Z wielką dumą i radością wspominamy nasze pielgrzymowanie do Watykanu, Jego obecność w Siedlcach i Drohiczyźnie. Czujemy wielką radość, wspominając spotkania z Ojcem Świętym, te osobiste i te duchowe, łączące się przez radio, telewizję, prasę. Ileż wzruszeń dostarczają nam filmy przedstawiające życie wielkiego rodaka.

Życie i służba Bogu dostarcza coraz więcej przykładów Jego świętości.

Módlmy się za szybką beatyfikację naszego Papieża, Sługi Bożego Jana Pawła II. Niech otacza nas swoją opieką i błogosławieństwem.

Tadeusz Łazowski

MODLITWA O BEATYFIKACJĘ SŁUGI BOŻEGO JANA PAWŁA II

Boże w Trójcy Przenajświętszej, dziękujemy Ci za to, że dałeś Kościołowi Papieża Jana Pawła II, w którym zajaśniała Twoja ojcowska dobroć, chwala krzyża Chrystusa i piękno Ducha Miłości. On, zawierając całkowicie Twojemu miłosierdziu i matczynemu wstawiennictwu Maryi, ukazał nam żywy obraz Jezusa Dobrego Pasterza, wskazując świętość, która jest miarą życia chrześcijańskiego, jako drogę dla osiągnięcia wiecznego zjednoczenia z Tobą.

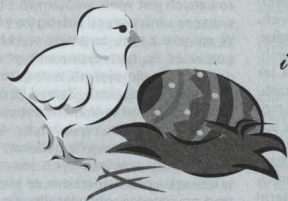
Udziel nam, za Jego przyczyną, zgodnie z Twoją wolą, tej łaski, o którą prosimy z nadzieją, że Twój Sługa Papież Jan Paweł II zostanie rychło włączony w poczet Twoich Świętych. Amen.

„Człowiek jest wielki nie przez to,
co ma, nie przez to, kim jest,
lecz przez to, czym dzieli się z innymi”

Jan Paweł II

*Niech tajemnica Zmartwychwstania Pańskiego,
przynosi nieprzebraną radość codzienną
i napędza otuchę w chwilach trudnych.
Niech dopomaga w uwieńczeniu
wszelkich zamierzeń
i umacnia w głoszeniu dobrej nowiny,*

*wszystkim mieszkańcom
Powiatu Bialskiego
życzą*

*Marek Malaszyk
Przewodniczący Rady Powiatu*

*Tadeusz Łasowski
Starosta Bialski*

W NUMERZE

Gościniec samorządowy 4-5

Rozmowa z Edwardem Wojtasem,
marszałkiem województwa
lubelskiego 6-7

Biskup polowy u żołnierzy
i ich rodzin 9

Rozmowa z Dariuszem Oleńskim,
dyrektorem Wojewódzkiego
Szpitala Specjalistycznego
w Białej Podlaskiej 10-11

Lokalny Fundusz Grantowy 12

Kobiety z pasją 13

Zwyczaje i obrzędy wiosenne 15

Rozmowa z Tadeuszem
Ignatowiczem, rzeźbiarzem
ludowym i poetą 18

Sukces bibliotekarzy powiatu
bialskiego 19

Nowe szanse dla młodych 21

Studentom akademik,
wszystkim aqua park 22

Wielkanocne obrzędy
na Podlasiu 24

Jubileusz zespołu
„Wiem dokąd idę” 25

Rozmowa z Bogusławem
Kaczyńskim 26

Młodzież zapobiega pożarom 29

Gościniec sportowy 31

Gościniec historyczny 32-33

Pamiętajmy o tradycji 34

Zdjęcia na str. 1 - Ruiny zamku w Woskrzencicach i kompozycje świąteczne - R. Petrynik

Z OBRAD SAMORZĄDU POWIATU

JAK WSPOMAGAĆ RODZINY?

XLII Sesja Rady Powiatu odbyła się 27 marca. Obrady prowadził przewodniczący Rady Powiatu **Marek Maleszyk**. Radni zapoznali się ze sprawozdaniem z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w 2005 roku. Sprawozdanie zawierało m.in. informacje o wykorzystaniu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (zrealizowano z niego zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej), potrzebach i problemach powiatowych domów pomocy społecznej oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych. PCPR, realizując zadania z zakresu pomocy społecznej, polityki prozdrowotnej i wspierania osób niepełnosprawnych, za niezbędne uznaje: prowadzenie szeroko rozumianej pracy społecznej, uzyskiwanie i szkolenie kandydatów na rodziców zastępczych, szkolenie pracowników instytucji pomocy społecznej, utworzenie kolejnego warsztatu terapii zajęciowej jako jednej z form wspierania mieszkańców gmin Zalesie, Rokitno, Terespol.

Radni przyjęli sprawozdanie z działalności powiatowego rzecznika konsumentów za 2005 rok. W ubiegłym roku porady u rzecznika szukały 1533 osoby. Ilość porad, w porównaniu z ubiegłym rokiem, zwiększyła się o 4,7 proc. Z jednej strony świadczą to o wzroście

świadomości konsumenckiej, a z drugiej o sprzedaży niepełnowartościowych towarów lub źle wykonanych usługach. Sprawy, z którymi konsumenty zgłaszają się do rzecznika, dotyczą głównie: wadliwie wykonanych butów, materiałów budowlanych, sprzętu AGD-RTV, usług telekomunikacyjnych i remontowo-budowlanych. Ilość świadczonych porad wskazuje, jak bardzo rzecznik konsumentów potrzebny jest ludziom. W trakcie dyskusji radny **Ryszard Boś** zwrócił uwagę na potrzebę szerszej popularyzacji działalności rzecznika w lokalnej prasie. Ustrzegłoby to potencjalnych konsumentów przed nieuczciwymi producentami i handlowcami.

Rada Powiatu podjęła uchwały w sprawach:

- zmian w budżecie powiatu bialskiego na 2006 rok, które dotyczyły m.in.: korekty planu wydatków na realizację programu stypendialnego, zwiększenia dotacji dla Muzeum J.I. Kraszewskiego w Romanowie, przeznaczenia części rezerwy oświatowej na prowadzenie szkolnych schronisk młodzieżowych w gminach Konstantynów, Kodeń i Terespol;

- określenia zadań z zakresu zatrudnienia oraz rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, na które przeznaczą się środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na 2006 rok. Powiatowi Bialskiemu przyznano

2.123.334 zł na realizację zadań PFRON w 2006 roku.

Zarząd Dróg Powiatowych przedstawił informacje o inwestycjach drogowych realizowanych przy finansowym i rzeczowym wsparciu samorządów gminnych. Nie wszystkie zgłoszone przez gminy zadania zostały ujęte w powiatowym planie robót na ten rok, ponieważ w budżecie powiatu brakuje na nie pieniędzy. Dzięki determinacji gminnych samorządów realizowanych jest wiele wspólnych z powiatem inwestycji drogowych. W związku z tym, że gminy wyrażają gotowość do partycypowania w dodatkowych, nie ujętych w tegorocznym planie zadaniach, Zarząd Powiatu zaproponował radnym następujące rozwiązanie: gminy włożyłyby własne środki finansowe na budowę, remont dróg powiatowych jeszcze w tym roku, pod warunkiem, że samorząd powiatowy zobowiązałyby się do dofinansowania tych inwestycji w przyszłym roku. Starosta zwrócił się do Rady Powiatu o pozytywne zaopiniowanie inicjatywy, argumentując, że daje ona możliwość wykonania dodatkowych prac na powiatowych drogach. Obecni na sesji zapoznali się także z przedstawionym przez **Mariusza Kostkę**, przedstawiciela Integracyjnego Centrum Edukacji i Kultury w Międzyrzeczu Podlaskim projektem „Lokalne inicjatywy na rzecz rozwoju obszarów wiejskich w powiecie bialskim w ramach Schematu i Poleciałowego Programu LEADER +”. Projekt skierowany jest do przedstawicieli samorządów gminnych, organizacji społecznych. Jego celem jest pomoc lokalnym środowiskom przy ubieganiu się o unijne środki.

Marta Maksymiuk

Caritas Diecezji Siedleckiej

Podziel się 1 procentem podatku

Wspólnie z wiernymi z parafii Diecezji Siedleckiej proponujemy podzielenie się z osobami najbardziej potrzebującymi naszymi podatkami należnymi z tytułu uzyskania dochodów w roku 2005. Zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie każdy obywatel lub osoba prowadząca działalność gospodarczą może przekazać 1 proc. podatku dochodowego na rzecz organizacji pożytku publicznego. Oprócz tego osoby fizyczne i prawne mogą dokonywać daro-

wizna na rzecz organizacji pożytku publicznego. Prosimy o wsparcie naszych działań.

Caritas Diecezji Siedleckiej

- świadczy pomoc społeczną rodzinom i osobom w trudnej sytuacji
- działa na rzecz osób niepełnosprawnych
- pomaga osobom w podeszłym wieku
- zajmuje się pomocą zatrudnie-

nia i aktywizacją zawodową osób twarde bezrobotnych

- organizuje wypoczynek dla dzieci i młodzieży
- organizuje wolontariat
- pomaga ofiarom klęsk żywiołowych

Caritas Diecezji Siedleckiej
ul. Biskupa Świrskiego 57,
08-110 Siedlce
tel.(025)631-09-55, fax (025)631-09-57
konto bankowe:
Bank Pekao S.A. i Siedlce numer:
1012402685111000036562387
więcej informacji:
www.siedlce.caritas.pl
e-mail: caritas@siedlce.opoka.org.pl

Od ukazania się ostatniego numeru Gościnię Białskiego zarząd zaopiniował cztery projekty uchwały rady oraz podjął uchwały w sprawach:

- * zaopiniowania projektów programu ochrony środowiska oraz planu gospodarki odpadami gminy Leśna Podlaska,
- * zmian w układzie wykonawczym budżetu powiatu białskiego na 2006 r.,
- * uchwalenia regulaminu organizacyjnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie,
- * wyrażenia zgody na nieodpłatne przekazanie mienia powiatu białskiego,
- * ogłoszenia przetargu i powołania Komisji Przetargowej do przeprowadzenia przetargu nieograniczonego na sprzedaż nieruchomości położonych w Grabanowie gm. Biała Podlaska,
- * ustalenia i ogłoszenia wykazu nieruchomości położonych w Leśnej Podlaskiej przeznaczonych do sprzedaży w trybie bezprzetargowym,
- * zmiany uchwały w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż mienia powiatu białskiego,
- * przyjęcia sprawozdania z wykonania budżetu powiatu białskiego za 2005 rok,
- * udzielenia upoważnień do składania oświadczeń woli związanych z prowadzeniem bieżącej działalności powiatu.

Z PRACY ZARZĄDU POWIATU

Zarząd przyjął też inne ustalenia:

- * zapoznał się ze sprawą realizacji projektów „Kształtowanie przestrzeni rekreacyjnej i sportowej w miejscowości Leśna Podlaska oraz „Kształtowanie centrum wsi Piszczac” w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego,
- * zapoznał się z decyzją w sprawie przekazania powiatowi białkiemu nieruchomości Skarbu Państwa,
- * zapoznał się z wystąpieniem burmistrza Terespoła w sprawie pomocy osobom poszkodowanym w pożarze domu wielorodzinnego w Terespolu,
- * zapoznał się z informacją w sprawie finansowania Domu Dziecka w Komarnie,
- * zapoznał się ze sprawozdaniem powiatowego rzecznika konsumentów za rok 2005,
- * zapoznał się z wystąpieniem Liceum Ogólnokształcącego w Międzyrzeczu Podlaskim w sprawie zwiększenia budżetu,
- * zdecydował o dofinansowaniu zakupu nagród na Integryjny Turniej

- Siłowy organizowany przez Gminny Klub Sportowy „Janowia”,
- * zdecydował o dofinansowaniu katalogu poświadczonego prawostawiu na terenach nadbużańskich,
- * wydał postanowienia o uzgodnieniu projektów decyzji o warunkach zabudowy i lokalizacji inwestycji celu publicznego na wnioski gmin: Biała Podlaska, Janów Podlaski, Międzyrzec Podlaski, Łomazy, Piszczac,
- * zapoznał się z działalnością Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie za 2005 rok. Zatwierdził plan kontroli powiatowych jednostek organizacyjnych na rok 2006,
- * zapoznał się z uchwałami zarządów powiatów w Siedlcach i Łosicach w sprawie opinii o pozabawieniu kategorii dróg celem wykorzystania,
- * zapoznał się z informacją w sprawie uchwały Rady Gminy w Piszczacu o zamiarze likwidacji SOSW w Żalutyniu,
- * zapoznał się z informacją o zadaniach drogowych zgłoszonych przez samorządy gminne.

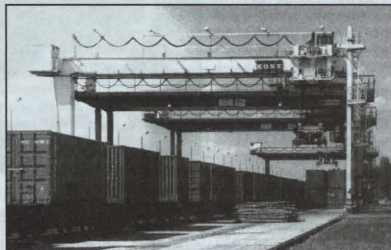
Elżbieta Onopiuk

SPOTKANIE W STAROSTWIE

PKP CARGO stwarza nadzieje

Na zaproszenie starosty białskiego **Tadeusza Łazowskiego** w ostatnim dniu lutego wizytę w starostwie złożył nowy prezes PKP Cargo **Władysław Szczepkowski**. Towarzyszyli mu dyrek-

torzy: **Józef Kolo-dziej** i **Janusz Re-inke**. W trakcie spotkania starosta przedstawił aktual-

ne kierunki rozwoju powiatu białskiego. Podczas rozmów poruszono sprawy dotyczące budowy centrum logistycznego PKP Cargo w Małaszewiczach, dające szansę na zatrudnienie wielu osób. Aktualnie działające w Małaszewiczach PKP Cargo jest największym zakładem

na terenie powiatu białskiego, zatrudniającym ok. 1000 osób. Omówiono także możliwości współpracy gospodarczej samorządu powiatowego i samorządów gmin z podmiotami funkcjonującymi w otoczeniu działania PKP Cargo, zreszonymi w Białskopodlaskiej Izbie Gospodarczej. Ustalono możliwości zakupu i użyczenia przez PKP Cargo samochodu strażackiego na potrzeby jednostki ratowniczo-gaśniczej PSP z Małaszewicz. Spotkanie przebiegało w miłej i rzeczowej atmosferze. Ustalono konieczność dalszych spotkań w późniejszym terminie. (red.)

WIDZĘ SZANSĘ DLA PODLASIA

Rozmowa z Edwardem Wojtasem, marszałkiem województwa lubelskiego

****Jak Pańskim zdaniem wygląda potencjał województwa na tle kraju?***

- Województwo lubelskie ma liczne atuty, które powinny umożliwić mu rozwój na miarę aspiracji mieszkańców. Jest jednym z największych województw w kraju. Choć pod względem powierzchni zajmuje 3 miejsce wśród 16 regionów, jest jednym z najsłabszej zurbanizowanych. Lubelszczyzna posiada korzystne położenie geograficzne, a przez jej teren przebiegają ważne szlaki komunikacyjne. Sfera gospodarcza, pomimo słabości i problemów o charakterze strukturalnym, posiada wiele potencjałów w rolnictwie i przemyśle. Region lubelski charakteryzuje się dobrymi warunkami do produkcji rolnej, zasobnością terenów o wysokich walorach przyrodniczo-krajozrazowych. Nasze rolnictwo ma znaczący udział w produkcji żywności i surowców, ugruntowują się marki niektórych produktów rolnych. Przemysł rolno-spożywczy, pomimo niewystarczających mocy przetwórczych i wymagający w wielu przypadkach modernizacji dostosowanej do norm unijnych, jest stosunkowo dobrze rozwinięty, reprezentując niemal wszystkie branże. W województwie działa 18 szkół wyższych, posiadających dobrze wyszkoloną, młodą kadram naukową.

****Gdzie należy upatrywać szans na rozwój Lubelszczyzny?***

- Szanse tkwią w racjonalnym wykorzystaniu potencjałów i specyficznych cech do budowy konkurencyjnej gospodarki, rozwoju nowoczesnego społeczeństwa i zasobów ludzkich. Do najważniejszych należy wzmocnienie sektora badawczo-rozwojowego oraz zwiększenia konkurencyjności regionalnej gospodarki. Istnieją szanse na budowę makroregionów gospodarki

opartej na wiedzy tj. Doliny Lotniczej i Doliny Ekologicznej Żywności. Pozytywną konkurencyjną województwa może w istotny sposób wzmocnić specjalizacja regionu w niszowych sektorach produkcji i usług. Jednym z wiodących

należy do ekologicznie najczystszych obszarów kraju. Dzięki rolnictwu charakterowi gospodarki udało się zachować w stanie prawie niezmiennym krajobraz i przyrodę. Wszystko to powoduje, że południowe Podlasie ma

bardzo dobre warunki dla rozwoju turystyki. Biała Podlaska, Międzyrzec Podlaski i Terespol aktywizują rozwój gospodarczy. Samorząd województwa lubelskiego przywiązuje szczególną uwagę do aktywizacji obszarów nadgranicznych, do których należy powiat bialski. Usytuowanie na styku głównych korytarzy transportowych stanowi o jego atrakcyjności. Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego wskazuje południowe Podlasie jako obszar wymagający wsparcia i stymulowania rozwoju. Dlatego zabiegamy o budowę nowych przebiegów granicznych, zwiększenie przepustowości istniejących, zapewnienie wysokiej jakości infrastruktury technicznej oraz rozwijanie powiązań z partnerami zagranicznymi.

Szans rozwojowych południowego Podlasia upatruje się też w rozwijaniu rolnictwa ekologicznego. Może ono stanowić zaplecze surowcowe dla produkcji biopaliw i pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych.

****Jak ocenia Pan szanse powstania naszych inwestycji, m.in. budowy autostrady A-2, drogi S-19, modernizacji trasy E-30, czy wejścia długo przeciąganej Nadbużanki?***

- Najbliższe lata owocować będą inwestycjami komunikacyjnymi w regionie, w tym także na Podlasiu, w ramach programów finansowanych ze środków funduszy strukturalnych. Część zadań jest objęta programem rzeczowo-finansowym dla inwestycji drogowych. Jeśli chodzi o autostradę

obszarów specjalizacji gospodarczej województwa powinna być produkcja żywności wysokiej jakości oraz rozwój odnawialnych źródeł energii. Wśród istotnych szans na rozwój gospodarki można wymienić współpracę międzyregionalną o charakterze międzynarodowym, w dziedzinie wymiany handlowej, kooperacji przedsiębiorstw, współpracy placówek naukowo-badawczych, współpracy w dziedzinie turystyki i kultury.

****Jak ocenia Pan możliwości południowego Podlasia?***

- Region południowego Podlasia

A-2, jej realizacja od Warszawy do wschodniej granicy państwa (ok. 160 km) przewidziana jest na lata 2010-2013. Obecnie trwają prace koncepcyjne i przygotowawcze. W latach 2006-2008 przewidziana jest inwestycja na drodze krajowej nr 2 (E30), obejmująca przebudowę na odcinku Siedlce-Terespol (prawie 99 km). Ponadto w roku bieżącym będzie wykonywana przebudowa drogi krajowej nr 68 Kukuryki-Wola Dobryńska, na odcinku 5,2 km. Realne są perspektywy dotyczące drogi krajowej nr 19. Jej realizacja w latach 2011-2013 jako drogi ekspresowej (S19) stanowi jeden z głównych priorytetów rządu. Droga nie znajduje się w korytarzach TINA. Jej włączenie przewidziane jest po przebudowie do parametrów klasy S. Modernizacja i przebudowa drogi została już rozpoczęta i będzie prowadzona w najbliższym czasie, poprzez realizację obwodnic miast, w tym Międzyrzecz Podlaskiego. Warto wspomnieć o zamierzeniach modernizacji linii kolejowych, obejmującej m.in. przystosowanie ich do jazdy pociągów pasażerskich z prędkością 160 km/h i towarowych z prędkością 120 km/h. Pierwszy etap modernizacji linii kolejowej nr 2 E20/CE, finansowany z Funduszu Spójności, jest zakładany do 2013 r. Ponadto niebawem, być może w roku przyszłym, powinna rozpocząć się budowa nowoczesnego Wschodniego Centrum Logistycznego (PKP Cargo) w Małaszewiczach, na bazie istniejącego zespołu terminali.

Jeśli chodzi o inwestycje na drogach wojewódzkich, zamierzenia oceniam optymistycznie. Prace przygotowawcze obejmują kilka ważnych ciągów drogowych, w tym tzw. Nadbużanką traktowana jest priorytetowo. Planowana jest dalsza rozbudowa drogi nr 698, obejmująca m.in. odcinek 7 km (Krzyszew-droga celna), a także jako kontynuacja drogi w kierunku Terespolu. Prowadzony jest remont drogi nr 698 na odcinku 5 km (Lechuty – Terespol). Przewiduje się rozbudowę skrzyżowania z drogą nr 811 w Konstantynowie. W odniesieniu do drogi nr 816, przystąpiono do sporządzania dokumentacji technicznej na rozbudowę i przebudowę o długości ok. 34 km, na odcinku Terespol – Sławatycze, w ramach inwestycji planowanej na lata 2009-2010, przewidziana jest budowa obwodnicy Kłodnia. Okres realizacji inwestycji wynika m.in. z długotrwałego procesu przygotowawczego, związanego m.in. z wykupem gruntów na poszerzenie drogi. Do inwestycji wykonywanych w najbliższym czasie należy przebudowa z rozbudową drogi nr 812 o długości

ok. 26 km na odcinku Biała Podlaska – Wisznice, m.in. przebudową mostu przez rzekę Siewnicę. Do innych zadań należy m.in. rozbudowa skrzyżowania drogi wojewódzkiej nr 813 w drogami powiatowymi w miejscowości Komarówka Podlaska, przebudowa drogi nr 815 na odcinku ok. 32 km. Należy dodać, że inwestycje obejmą także drogi powiatowe.

***Jakie znaczenie ma dla Pana powiat białski? Jak ocenia jego potencjał i rolę w rozwoju województwa?**

- Powiat białski jest największym w województwie i jednym z trzech największych obszarowo w kraju. Ogromnym atutem powiatu jest przygraniczne położenie. Jednak najważniejszym potencjałem obszaru wydają mi się mieszkafcy, coraz lepiej wykształceni i zaangażowani w rozwój społeczno-gospodarczy. Wśród innych zasobów szczególną wagę przywiązuję się do istniejącej tu infrastruktury transportowej. Tworzone obecnie Centrum Logistyczne w Małaszewiczach, będzie stacją jedno z ogniw sieci centrów logistycznych w Polsce. Niewątpliwym atutem jest jego bogate i zróżnicowane środowisko, stanowiące spuściznę trzech kultur. Najbardziej znanym miejscem powiatu białskiego jest Stadnina Koni w Janowie Podlaskim, najstarsza i najpiękniejsza w kraju. Unikalne w skali kraju obiekty sakralne i miejsca kultu wyznaczone religii rzymskokatolickiej i unickiej (Kodeń, Leśna Podlaska, Pratulini i Kostomłoty) oraz prawosławia (Jableczna) wraz z terenami nadbużankimi i parkiem krajobrazowym stanowią ogromny potencjał turystyczny. Powiat białski ma szansę stać się obszarem konkurencyjnym nie tylko w skali regionu, ale również kraju.

***Na jaką pomoc może liczyć Biała Podlaska, miasto dużych możliwości?**

- Warto rozwijać bazę edukacji, kultury, sportu i turystyki, zaś w sferze gospodarczej przedsiębiorczość usługowo-produkcyjną. Rozwój Białej Podlaskiej zależy jest w dużym stopniu od skutecznej aplikacji projektów oraz rozwijania współpracy międzyregionalnej, partnerstwa publiczno-prywatnego. Oprócz programów wdrażanych w ramach prowadzonej polityki regionalnej, rząd proponuje instrumenty finansowe, które w większości prowadzone są przez Bank Gospodarstwa Krajowego.

Szczególną wagę należy skierować na efektywne wykorzystanie dostępnych środków unijnych na lata 2004 - 2006, o które można się ubie-

gać poprzez sektorowe programy operacyjne. W kolejnych latach 2007-2013 środki wsparcia będą kilkakrotnie wyższe, głównie z funduszy strukturalnych. Trudno w tej chwili wymienić konkretne kwoty. Środki będą przekazywane na zasadzie konkursowej. Obok funduszy Unii Europejskiej, dostępne są środki międzynarodowych instytucji finansowych oraz instrumenty finansowe różnych organizacji i państw. Do 2009 roku miasto Biała Podlaska ma szansę korzystać ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego, Norweskiego Mechanizmu Finansowego oraz Banku Światowego. Miasto może również pozyskiwać środki z międzynarodowych instytucji finansowych, jak np. Europejski Bank Inwestycyjny. Współfinansowaniem mogą być objęte projekty wspierane z funduszy unijnych, jak i projekty niezwiązane z funduszami Unii Europejskiej, ujęte w strategii rozwoju regionalnego. W Regionalnym Programie Operacyjnym na lata 2007-2013 dla miast takich, jak Biała Podlaska przewiduje się wsparcie modernizacji i rozbudowy infrastruktury komunikacyjnej (drogowej, kolejowej, transportu publicznego). Kolejne będą środki na rozwój społeczeństwa informacyjnego, infrastrukturę ochrony środowiska oraz na rozwój lokalnej infrastruktury energetycznej. Podmioty publiczne będą mogły uzyskać wsparcie w dziedzinie kultury i turystyki na zadania związane z budową infrastruktury towarzyszącej, a także na działania promocyjne i informacyjne w tych dziedzinach. Przesiadby będą mogły korzystać ze wsparcia bezpośredniego (dotacje inwestycyjne) jak również pośredniego w postaci szkoleń i doradztwa. Ważnymi z punktu widzenia rozwoju miasta Biała Podlaska mogą być zaplanowane działania na tzw. „Tereny inwestycyjne” oraz „Rewitalizację miast i zdegradowanych obszarów zurbanizowanych”. Przewidywane jest również wsparcie infrastruktury społecznej: ochrony zdrowia oraz edukacyjnej. To ostatnie działanie obejmie wszystkie szczeble nauczania, łącznie z nauczaniem przedszkolnym. Szczególnym programem, skierowanym do 5 najbardziej niebezpiecznych regionów będzie Program Operacyjny Rozwoju Województwa Polski Wschodniej. W jego ramach realizowane będą m.in. projekty modernizacji dróg wojewódzkich, infrastruktura społeczeństwa informacyjnego oraz infrastruktura uczelni wyższych.

Rozmawiała Anna Józwiak

1 marca zorganizowano posiedzenie Powiatowego Zespołu Reagowania Kryzysowego zwołane w trybie natychmiastowym. Przewodniczył mu starosta **Tadeusz Łazowski**, a uczestnikami

byli burmistrzowie i wójtowie z powiatu białskiego, powiatowy lekarz weterynarii **Radomir Bańko** i stali członkowie zespołu. Tematyką posiedzenia było zagrożenie zwierząt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wysoce zjadliwą grypą ptaków.

2 marca starosta **T. Łazowski** uczestniczył w międzynarodowym panelu ekspertów ds. polityki migracyjnej, zorganizowanym przez Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II w ramach projektu MIGRALINK (INTERREG III B CADSE5) pod patronatem ministra pracy i polityki społecznej RP.

3 marca starosta białski wziął udział w uroczystym otwarciu nowych obiektów w Zamiejskowym Wydziale Wychowania Fizycznego w Białej Podlaskiej. Środki finansowe na budynek dydaktyczno-socjalny oraz pływalnię z parkiem wodnym uzyskano m.in. ze ZPORR.

Uroczystość wręczenia dyplomów absolwentom Wydziału Rolnictwa i Biologii Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego, w której uczestniczył starosta **Tadeusz Łazowski** miała miejsce 3 marca w Zamiejskowym Ośrodku Dydaktycznym SGGW w Leśnej Podlaskiej.

4 marca w sali kina „Wenus” Gminnego Ośrodka Kultury w Janowie Pod-

laskim odbył się VIII Integracyjny Turniej Siłowy o puchar wójta gminy Janów Podlaski w wyciskaniu sztangi

WAŻNE DLA MIESZKAŃCÓW POWIATU

W Urzędzie Marszałkowskim województwa lubelskiego trwają prace nad oszacowaniem strat poniesionych w okresie II wojny światowej przez mieszkańców tego regionu. Uchwałą Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 8 marca 2004 r. powołana została komisja doraźna sejmiku ds. oszacowania strat wojennych Lubelszczyzny, poniesionych w wyniku II wojny światowej i okupacji niemieckiej. Równolegle pracuje zespół powołany przez Zarząd Województwa Lubelskiego, którego zadaniem jest zbadanie zasobów archiwalnych, przeprowadzenie badań bibliograficznych i statystycznych, ustalenie wykazu zabytków i innych dóbr kultury zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku II wojny światowej oraz dokonanie szacunków strat materialnych przez biegłych rzeczoznawców.

Samorząd województwa lubelskiego uważa, iż prowadzone prace mają wielkie znaczenie dla pogłębienia świadomości historycznej i obywatelskiej mieszkańców naszego regionu. Opracowany raport będzie świadczył o ogromie strat poniesionych przez nasze województwo w czasie II wojny

światowej i przekazany zostanie władzom Rzeczypospolitej oraz władzom państw, na których spoczywa odpowiedzialność za zniszczony dorobek pracy wielu pokoleń. Prace nad przygotowaniem raportu o stratach wojennych są bardzo kosztowne i finansowane były dotychczas w całości z budżetu województwa lubelskiego.

Zwracamy się do wszystkich, którym bliskie są sprawy utrwalania pamięci o tragicznej historii, o wspomnienie tego przedsięwzięcia. Uzyskane od darczyńców środki zostaną przeznaczone na opracowanie i wydanie publikacji książkowej bogato ilustrowanej fotografiami, mapkami i wykresami statystycznymi.

Jeścieśmy to winni mieszkańcom regionu, którzy tak wiele wycierpieli w wyniku II wojny światowej. Wpłaty prosimy dokonywać na rachunek Kredyt Bank S.A. nr **35 1500 1520 1215 2005 9940 0000** z dopiskiem „Straty wojenne”.

Marszałek

Województwa Lubelskiego

Przewodniczący Sejmiku
Województwa Lubelskiego

RADY PRZYDATNE NA CO DZIEŃ

CHCESZ SIĘ USTRZEĆ PTASIEJ GRYPY?

* **spożywaj** mięso drobiowe, przetwory drobiarskie i jaja poddane odpowiedniej obróbce cieplnej w temperaturze minimum 70°C;

* **myj ręce** po każdorazowym kontakcie z ptactwem, zarówno dzikim, jak i hodowlanym;

* **myj** dokładnie z użyciem detergentu wszystkie przedmioty, które miały kontakt z surowym drobiem (deski, noże, talerze); **pamiętaj**, że zamrożenie mięsa **nie niszczy** wirusa ptasiej grypy;

* **dopilnuj**, aby **robiły to także dzieci**;

* **nie dotykaj**, bez odpowiedniego zabezpieczenia, martwych lub sprawiających wrażenie chorych ptaków dzikich ani ubitego drobiu; przede wszystkim **dopilnuj**, aby **nie robiły tego dzieci**;

* **przypominamy** o przestrzeganiu zakazu przywozu z zagranicy żywego lub martwego ptactwa, drobiu i wyrobów drobiarskich, jaj, nieprzetworzonych piór i ich części pierza, puchu oraz trofeów myśliwskich;

* **zadbaj o to**, aby dzieci unikały miejsc bytowania dzikiego ptactwa, ferm drobiu oraz innych miejsc jego przetrzymywania;

* **bezwzględnie przestrzegaj** zaleceń wydawanych przez przedstawicieli inspekcji weterynaryjnej i państwowej inspekcji sanitarnej.

Mszę celebrowali: ks. płk Kazimierz Tuszyński, bp Tadeusz Płoski, ks. kan. Ryszard Kardas i ks. Jan Pilipiuk.

Biskup u żołnierzy

Podczas mszy. Od lewej starosta biański Tadeusz Łazowski, płk pil. Wiesław Sokołowski, gen. bryg. Zbigniew Hać, ppłk Zbigniew Bojko, płk pil. Jan Smolarek.

Delegacja Stowarzyszenia Seniorów Lotnictwa Wojskowego. Od lewej: prezes płk pil. Jan Smolarek, mjr pil. Andrzej Banaszek, mjr Mieczysław Hałasa.

Podczas mszy w kościele garnizonowym.

Za chwilę pod pomnikiem zostaną złożone kwiaty od obecnych delegacji.

Biskup polewy w asyście duchownych i wojskowych udaje się pod pomnik pamięci poległych lotników Podlasia.

Kwiaty pod pomnikiem składają starosta biański Tadeusz Łazowski, dyrektor gabinetu prezydenta miasta Rudolf Somerlik i poseł Franciszek Jerzy Stefaniuk

Fot. Jakub Trudzik

Nim przyjdzie wiosna...

Foto Roman Petrynik

Wielki odpust w parafii wojskowej

Mszę w intencji ojczyzny, żołnierzy, funkcjonariuszy i ich rodzin oraz mieszkańców miasta i powiatu odprawił w kościele garnizonowym p.w. św. Kazimierza Królewicza ordynariusz diecezji połowej Wojska Polskiego i Straży Granicznej gen. bryg. bp dr Tadeusz Płoski. Asystowali mu proboszcz parafii wojskowej ks. płk Kazimierz Tuszyński, proboszcz parafii parafii Wniebowzięcia NMP ks. kanonik Ryszard Kardas oraz kapelan

bi serca pozostać ubogim, jak czynił to św. Kazimierz, dzisiaj niedościgniony wzór do naśladowania – mówił.

Biskup podziękował miejscowym kapłanem, jak powiedział – *sąsiadom parafii wojskowej – za dobrą współpracę. – Tu nie ma konkurencji – stwierdził. – Wy u nas i my u was, wszyscy jesteśmy razem, zatroskani o Kościół.*

Msza odbyła się w asyście kompanii honorowej Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej w Chełmie.

BISKUP POŁOWY U ŻOŁNIERZY I ICH RODZIN

białskiego szpitala ks. Jan Pilipiuk. W ławkach, wśród przybyłych wiernych zasiadli liczni duchowni, reprezentanci wszystkich parafii miasta.

Biskup połowy przybył na Podlasie na prośbę proboszcza białskiej parafii wojskowej, ks. płk. Tuszyńskiego. Odprawił uroczystą mszę odpustową z okazji dnia św. Kazimierza Królewicza, patrona parafii, w jego 522 rocznicę śmierci. W bezpośredni sposób zwrócił się do księdza pułkownika, imiennika patrona. Dziękował mu za lojalność, posłuszeństwo kanoniczne i pracę apostołską. – Księżę Kazimierzu, niech ten patron, którego piękne imię nosisz, daje ci potrzebne łaski, umiejętności, roztropność, a jednocześnie pogodę ducha i ciekawość dziecka w odniesieniu do ludzi – życzył. Wtedy w kościele rozległy się brawa. Dziękując za życzenia, ks. Tuszyński swoją parafię określił jako „perelkę przygraniczną” w ordynariacie połowym. Otoczoną dobrymi ludźmi.

Przypominając sylwetkę św. Kazimierza, biskup połowy życzył wiernym, by podobnie jak on pozwolili zdobyć się przez Chrystusa. Apelowal o skromność i umiar w życiu. – Trudno jest wzgardzić zaszczytami i w głę-

Wzięli w niej udział reprezentanci wielu formacji mundurowych stacjonujących na terenie działania parafii: wojska, straży granicznej, policji, służby celnej, związków rezerwistów wraz z rodzinami. Obecni byli m.in. poseł **Franciszek Jerzy Stefaniuk**, komendant dęblińskiej WSOSP gen. bryg. pil. **Zbigniew Hań**, starosta białski **Tadeusz Łazowski**.

Biskup, otwarty i przystępny, zdołał sobie od razu sympatię przybyłych. Widząc na początku uroczystości aparat fotograficzny w rękach fotoreportera „Gościńca Białskiego”, a w jego oczach pytanie czy można robić zdjęcie, zażartował: *- Można trząskać, byle ołtarza nie przewrócić.* Potem, nawiązując do odpustu, mówił że ten nie był jeszcze taki wytworny, bowiem zabrakło straganów, baloników, fujarek. Ale na następnych z pewnością nie zabraknie tych atrybutów.

Po mszy pod pomnikiem upamiętniającym lotników poległych na Podlasiu przybyłe delegacje złożyły wieńce. *- Brakuje tylko szumu samolotów* – zwrócił się do biskupa połowego z nastalą ks. kanonik **Zbigniew Bienkowski**. *- Może jeszcze Bóg pozwoli* – odparł ordynariusz.

Jakub Z. Trudzik

leżąc. Głównym organizatorem turnieju był Gminny Klub Sportowy „Janowia”. W zawodach uczestniczyło 80 zawodników i zawodniczek nie tylko z terenu powiatu białskiego. Impreza została wsparta rzeczowo przez starostę białskiego w formie pucharów, medali i dyplomów.

5 marca starosta białski **Tadeusz Łazowski** uczestniczył w uroczystościach odpustowych w parafii wojskowej w Białej Podlaskiej. Mszę w intencji ojczyzny, żołnierzy, funkcjonariuszy i ich rodzin oraz mieszkańców miasta i powiatu odprawił w kościele garnizo-

nowym p.w. św. Kazimierza Królewicza ordynariusz diecezji połowej Wojska Polskiego i Straży Granicznej gen. bryg. bp dr **Tadeusz Płoski**. Asystowali mu proboszcz parafii wojskowej ks. płk **Kazimierz Tuszyński**, proboszcz parafii parafii Wniebowzięcia NMP ks. kanonik **Ryszard Kardas** oraz kapelan białskiego szpitala ks. **Jan Pilipiuk**. W uroczystości udział wzięli reprezentanci wielu formacji mundurowych stacjonujących na terenie działania parafii: wojska, straży granicznej, policji, służby celnej, związków rezerwistów wraz z rodzinami.

7 marca w siedzibie Starostwa Powiatowego w Białej Podlaskiej odbyło się spotkanie w sprawie budowy drogi powiatowej nr 1114 L na odcinku Porosiuki-Jaźwiny-Sokół-Dotha. W spo-

tkaniu uczestniczyli: starosta białski **Tadeusz Łazowski**, sekretarz **Jan Jarczyk**, wójt gminy Biała Podlaska **Wiesław Panasiuk**, wójt gminy Drelów **Piotr Kazimierski**, przewodniczący rad gmin Biała Podlaska i Drelów, dyrektor Zarządu Dróg Powiatowych w Białej

Podlaskiej **Krystyna Beń** oraz mieszkańcy wsi Jażwiny, Sokółka i Dołhy. W trakcie rozmów rozpatrywano propozycje dotyczące budowy drogi oraz możliwości finansowe powiatu w tej kwestii. Omówiono także możliwości techniczne wymienionej inwestycji.

8 marca starosta bialski spotkał się z prezesem Automobilkłubu **Markiem Łysakowskim**. Rozmowy dotyczyły współpracy Automobilkłubu ze szkołami powiatowymi w zakresie organizacji powiatowych i rejonowych zawodów bezpieczeństwa ruchu drogowego.

8 marca odbyły się uroczyste obchody Dnia Kobiet, podczas których władze powiatu bialskiego spotkały się

ze wszystkimi kobietami pracującymi w Starostwie Powiatowym.

W dniach **8-9 marca** w Borsukach nad Bugiem kadra kierowniczka szkół i placówek oświatowych oraz przedstawiciele Starostwa Powiatowego uczestniczyli w szkoleniu „EFS - torędy drogi?”. Szkolenie prowadziła **Monika Jarczyk** z Centrum Rozwoju Lokalnego – Regionalny Ośrodek Szkoleniowy Europejskiego Funduszu Społecznego na Lubelszczyźnie. Podczas szkolenia zaprezentowano projekty wspomagające rozwój sektora edukacji w Polsce, realizowane w ramach funduszy pozyskiwanych z Unii Europejskiej.

Starosta bialski wziął udział w spotkaniu szkoleniowo-doradczym „Jak ściągnąć więcej pieniędzy do samorządów”, które odbyło się **9 marca** w Warszawie.

11 marca w gabinecie starosty bialskiego **Tadeusza Łazowskiego** odbyło

się robocze spotkanie ekspertów w ramach projektu TACIS CBC „Rozwój

*** Z jaką kondycją rozpoczął szpital nowy rok?**

- W 2006 roku szpital rozpoczął pracę w oparciu o nową umowę o finansowanie usług zdrowotnych z NFZ. Na pewno ze wszystkimi pracownikami

pod względem ilościowym z zapotrzebowaniem na świadczenia medyczne i z możliwościami naszego szpitala. Są również takie specjalności, w których nie udało się nam zakontraktować odpowiedniej ilości świadczeń. Wszyst-

PRACUJĘ Z WYJĄTKOWYMI FACHOWCAMI

Rozmowa z **Dariuszem Oleńskim**, dyrektorem Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Białej Podlaskiej

patrzmy w przyszłość z nieco większym optymizmem. Udało się w szpitalu ustabilizować sytuację finansową. Daleka jest ona od oceny dobrej, ale zapewnia pracownikom terminową wypłatę pełnych wynagrodzeń i usłudcową pracę, zaś dostawcom i usługodawcom sumienną realizację zobowiązań. Ubiegły rok zakończyliśmy dobrym wynikiem finansowym. Zadużenie szpitala znacznie zmalało.

kie jednak umowy nie zadowolają wartościowo ze względu na zbyt niską cenę punktu rozliczeniowego. Zapewniam jednak, że nie zdarzy się sytuacja, w której pacjent nie otrzyma oczekiwanej od nas pomocy. Wierzę, że w zakresie niektórych umów na świadczenia zdrowotne będziemy renegotiować kontrakt z NFZ w trakcie roku, podczas realizacji umowy.

*** Czy kontrakty podpisane z NFZ w pełni zadowolają Pańskie oczekiwania?**

- Nie mogę jednoznacznie twierdzić o odpowiedzi na to pytanie. Umowy z NFZ, jakie podpisałyśmy na bieżący rok, w wielu pozycjach są zgodne

*** Jak układa się Panu współpraca z ordynatorami oddziałów?**

- Wszyscy ordynatorzy to doskonali lekarze, wybitni specjaliści, a jednocześnie dobrzy organizatorzy pracy w kierowanych przez siebie oddziałach. To także wysokiej klasy menadżerowie. Stwierdzenie, że współpraca z ordynatorami układa się dobrze, czy poprawnie nie byłoby sprawiedliwe. Ona układa się wzorowo. Właśnie to gro- no osób zyczliwie przyjęło mnie na stanowisku dyrektora. Ordynatorzy włączyli się w proces zmian w szpitalu, jaki zaproponowałem. Bez trudu dogadaliśmy się w zakresie np. zmniejszenia tóżek w wielu oddziałach. To pozwoliło otworzyć nowe oddziały. Znaleźliśmy porozumienie w zakresie przesunięć personelu na inne stanowiska pracy. Realizują kontrakt w oddziałach szpitalnych i poradniach specjalistycznych, pracując bardzo często z minimalną, niewystarczającą liczbą lekarzy. Przecież to oni wdrażają nowoczesne procedury medyczne, nowe techniki operacyjne, skracając

w ten sposób czas pobytu pacjenta w szpitalu, dla jego dobra i dobra finansów szpitala. Podkreślam niebanalną wiedzę ekonomiczną ordynatorów, którą wykorzystują na co dzień. W ten sposób osiągnęliśmy wspólny sukces, jakim jest certyfikat Centrum Monitorowania Jakości w ochronie zdrowia przyznany szpitalowi na okres trzech lat.

*** Szpital boryka się nadal z poważnymi kłopotami finansowymi, wynikającymi z wcześniejszych zobowiązań. W jaki sposób próbujecie je łagodzić?**

- Zobowiązania, wynikające z działalności w latach poprzednich, to rzeczywiście duży problem. Nadal jesteśmy jednostką mocno zadłużoną. Udało się nam jednak przekształcić większość zobowiązań wymagających na zobowiązania długoterminowe. Zaciągnęliśmy pożyczkę restrukturyzacyjną w znacznej kwocie i kredyty komercyjnej, zawarliśmy wiele uгод. Z projekcji finansowej, przygotowanej na lata następne wynika, że nie powinniśmy mieć kłopotów z obsługą tych zobowiązań. Przynajmniej jednak, że doprowadzenie do tej sytuacji wymagało bardzo wiele wysiłku i niestandardowej pracy kilku pracowników pionu finansowego i ekonomicznego. Bardzo im za to dziękuję.

*** Czy udało się choćby w części uregulować zadłużenia wobec zgłębi, usuwając tym samym źródło napięć?**

- Jak wspominałem wcześniej, nasz szpital spełnił warunki ustawy o pomocy publicznej i restrukturyzacji, uzyskując prawo podjęcia pełnej kwoty pożyczki restrukturyzacyjnej. Te właśnie środki pomogły zrealizować zobowiązania wobec pracowników, wynikające z tzw. "ustawy 203" do końca 2004 roku. Wypłaciliśmy również naszym pracownikom połowę należnych odsetek z tego tytułu. Pragnę z pracownikami zawrzeć ugodę, aby cierpliwie poczekał na wypłatę dalszych odsetek do określonego terminu. Wypłacamy bieżące wynagrodzenia wraz z dodatkiem 313 złotych oraz realizujemy zaległości powstałe w 2005 roku. Nie ma dzisiaj powodu do drastycznych roszczeń ze strony pracowników. Staram się informować wszystkich pracujących w szpitalu (w formie komunikatów pisemnych czy spotkań i rozmów) o zamierzeniach dyrektora. Również tych dotyczących wypłat wynagrodzeń.

*** Jak przebiega proces restrukturyzacyjny bielskiego szpitala. Czy wiąże się on z ograniczaniem liczby bielskiego personelu?**

- Proces restrukturyzacji to nie tylko ograniczenie zatrudnienia. Rzeczywiście, w ostatnich dwóch latach odbyło się zmniejszenie zatrudnienia o około 120 osób ale w minimalnym zakresie dotyczyło ono personelu medycznego. Rozpoczęły działalność nowe oddziały, nowe pracownie diagnostyczne, nowe poradnie specjalistyczne, tam zostały skierowane siły fachowe. Dzisiaj są plany dalszego rozwoju szpitala. Będą powstawały następne oddziały i pracownie. Będę proponował pracę lekarzom o wysokich kwalifikacjach. Nie mogę jednak wykluczyć, że w zawodach nie medycznych nadal będziemy ograniczać zatrudnienie i dostosowywać je do bieżących potrzeb. Nowe zadania jakie pojawiają się przed nami, takie jak informatyzacja szpitala, aplikowanie o środki unijne wymagają doskonałego wykształcenia pracowników lub zatrudnienia najlepszych fachowców.

*** Co cieszy, a co smuci dyrektora WSZS?**

- Powodów do radości nie ma zbyt wielu. Cieszy mnie stabilizacja finansowa, jaką osiągnęliśmy i cała sytuacja jaka się z tym wiąże. Mniej czasu muszę poświęcać na tzw. gaszenie pożarów, a tym samym mogę bardziej przyłożyć się do analiz działalności i procesu zmian. Cieszę się z nowego tomografu komputerowego, który niebanewnie stanął w Zakładzie Radiologii. Zadowolony jestem ze współpracy z ordynatorami oddziałów i kadrą kierowniczą. Dużą odpowiedzialność i dbałość o interes naszego szpitala wykazują działające na terenie szpitala organizacje związkowe, chociaż to bardzo wymagający partner w rozmowach i rokowaniach dotyczących spraw pracowniczych. Dobrze układa się współpraca z Organem Założycielskim. Zmartwień jest o wiele więcej. Głównie związane są z niewystarczającą ilością środków finansowych. Jestem pełen obaw, czy uda się udostępnić pacjentom pracownię hemodynamiczną w zaplanowanym terminie. Sprzęt medyczny wymaga pilnego uzupełnienia, a niejednokrotnie wymiany na nowy. Zakres potrzeb jest ogromny. Obejmuje aparaturę diagnostyczną, sprzęt operacyjny, urządzenia do sterylizacji. Nie cierpię zwłoki są modernizacje, remonty, modernizacja ciepła obiektów szpitala. Smucą mnie natomiast niskie nadal wynagrodzenia naszych pracowników.

Rozmawiał: *Istvan Grabowski*
Fot. autor

Brzeskiego Transgranicznego Infocentrum". Stronę białoruską reprezentowali: **Czebotariew Władimir Nikołajewicz**, zastępca przewodniczącego Brzeskiego Obwodowego Komitetu Ekonomicznego, **Kaliuticz Igor Nikołajewicz**, twórca strony internetowej „Platforma TRIC” i **Lukasiewicz Marina Iwanowna**, pracownik Brzeskiego Transgranicznego Infocentrum. Celem projektu jest umocnienie współpracy z przygranicznym terytorium Polski. Realizacja projektu „Rozwój Brzeskiego Transgranicznego Infocentrum” rozpoczęła się w 2006 roku.

13 marca przedstawiciele Starostwa Powiatowego: **Jan Jańczuk** sekretarz powiatu, **Bożenna Kaliszuk** zastępca dyrektora wydz. rolnictwa i środowiska oraz **Małgorzata Raczynska**, inspektor ds. funduszy i środków pomocowych uczestniczyli w konferencji regionalnej na temat programu operacyjnego „Rozwój Polski Wschodniej”, która odbyła się w Rzeszowie. Konferencja rozpoczęła cykl konsultacji społecznych programu operacyjnego, którym objęto 5 województw: lubelskie, podkarpackie, świętokrzyskie, podlaskie i warmińsko-mazurskie. Tematem pierwszej konferencji była infrastruktura drogowa w ramach PO RPW.

14 marca miała miejsce konferencja o formach pomocy krywdzonym dzieciom „Parasol dla dziecka”, zorganizowana przez Starostwo Powiatowe

oraz Komendę Miejską Policji. Uczestnikami spotkania byli przedstawiciele różnych grup zawodowych, które z racji wykonywania swoich obowiązków mają kontakt z dzieckiem, tj. pedagodzy szkolni, psychologowie, nauczyciele, pielęgniarki szkolne, lekarze, policjanci oraz pracownicy socjalni. Konferencja miała charakter edukacyjny.

14 marca zorganizowano uroczyste otwarcie Warsztatu Terapii Zajęciowej w Wisznicach. Warsztat powstał przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej. Jest to kolejna placówka tego typu na terenie powiatu. W uroczystym

otwarciu, poprzedzonym mszą świętą udział wzięli: starosta białski **Tadeusz Łazowski**, przedstawiciele Powiatowe-

go Centrum Pomocy Rodzinie, wójt gminy Wisznice **Tadeusz Semeniuk**, pracownicy GOPS, pracownicy i uczestnicy warsztatu oraz rodzice podopiecznych.

Posiedzenie Zarządu Powiatu odbyło się **14 marca br.** Podczas obrad zapiniowano projekty uchwał Rady Powiatu w następujących sprawach: uchwalenia regulaminu przyznawania i przekazywania stypendiów na wyrównanie szans edukacyjnych dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych, określenia zadań z zakresu zatrudnienia oraz rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych. Następnie podjęto uchwały dotyczące: - wyrażenia zgody na nieodpłatne przekazanie mienia Powiatu Białskiego; - ogłoszenia o prze-

targu nieograniczonego oraz powołania Komisji Przetargowej na sprzedaż nieruchomości położonych w Grabanowie gm. Biała Podlaska; - ustalenia i ogłoszenia wykazu nieruchomości położonych w Leśnej Podlaskiej przeznaczonych do sprzedaży w trybie bezprzetargowym; - wyrażenia zgody na zakup aparatury medycznej przez Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Międzyzrzeczu Podlaskim. W dalszej części obrad informację o działalności Zarządu Dróg Powiatowych przedstawiła **Krystyna Beń** dyrektor ZDP w Białej Podlaskiej, uzgodniono projekt decyzji o warunkach zabudowy i lokalizacji inwestycji na wniosek gm. Biała Podlaska, zatwierdzono plan kontroli na 2006 rok oraz zapoznano się ze sprawozdaniem z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

LOKALNY FUNDUSZ GRANTOWY

Białkopodlaskie Stowarzyszenie Rozwoju Regionalnego (BSRR) uruchamia Lokalny Fundusz Grantowy. Już od kwietnia o dotacje będą mogły starać się organizacje pozarządowe, nie nastawione na zysk, mające status fundacji lub stowarzyszenia zarejestrowanego w KRS, instytucje publiczne posiadające osobowość prawną, a także nieformalne inicjatywy obywatelskie działające przy szkołach, domach kultury, bibliotekach, klubach sportowych.

- *Pomysł na zorganizowanie Lokalnego Funduszu Grantowego dla organizacji pozarządowych zrodził się w czerwcu 2005 roku. Podczas prowadzonych wówczas szkoleń z zakresu pozyskiwania środków z funduszy europejskich, mieliśmy okazję zapoznać się z różnymi problemami związanymi z działalnością organizacji pozarządowych z terenu miasta Biała Podlaska i powiatu białskiego. Podstawową bolączką jest brak funduszy, który uniemożliwia realizację wielu cennych pomysłów. Niestety, większość białskich organizacji nie posiada żadnego doświadczenia w pozyskiwaniu środków zewnętrznych na realizację swoich celów statutowych. Okazuje się to dosyć istotną barierą w korzystaniu z funduszy europejskich, gdzie niezbędne są dosyć wysokie kompetencje w zakresie planowania projektu, jego wdrażania a następnie rozliczania otrzymanej dotacji. Rozwiązaniem tego problemu może być skorzystanie z Lokalnego Funduszu Grantowego. Realizując projekty z udziałem środków naszego funduszu, grantobiorcy będą zdobywać praktyczną wiedzę i umiejętności, które mogą otworzyć im drogę do europejskich dotacji - tłumaczy **Piotr Dragan**, wiceprez BSRR.*

W październiku 2005 roku Akademia Rozwoju Filantropii w Polsce stworzyła możliwość wcielenia pomysłu w życie, uruchamiając konkurs, którego celem było wyłonienie 10 organizacji, które dołączyłyby do istniejącej sieci 30 tzw. Lokalnych Organizacji Grantowych, realizujących program „Działaj Lokalnie” Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności. Selekcja 10 najlepiej przygotowanych organizacji trwała do marca 2006 r. W tym czasie przeszliśmy pozytywnie dwa etapy tej selekcji. Zostaliśmy również przygotowani do udziału w programie uczestnicząc w cyklu szkoleń i warsztatów zorganizowanych w Warszawie przez Akade-

mię Rozwoju Filantropii w Polsce. Warto podkreślić, że jesteśmy jedyną organizacją na Lubelszczyźnie, której udało się wejść do programu. Wyłonione w ramach konkursu organizacje, przeprowadzą na swoim terenie lokalne konkursy grantowe.

- *W pierwszych dniach kwietnia zamierzamy ogłosić konkurs grantowy, który obejmie cały powiat białski. Przewidujemy przyznanie ok.12 dotacji na realizację projektów wpisujących się w ogólny cel programu „Działaj lokalnie”, którym jest aktywizowanie lokalnych społeczności wokół rozwiązywania problemów i zaspokajania potrzeb oraz pobudzanie życiowych aspiracji mieszkańców małych miejscowości. O szczegółowych zasadach udziału w konkursie będziemy informować w trakcie otwartych spotkań, które odbędą się w kwietniu w Urzędach Gmin - mówi **Michał Romanowski**, lokalny koordynator programu z ramienia BSRR.*

Działania w ramach projektów muszą być planowane na okres od 1 czerwca do 30 listopada 2006 r. Maksymalna kwota dofinansowania projektu ze środków Lokalnego Funduszu Grantowego to 6.000 zł. Aby ubiegać się o wsparcie finansowe projektu organizacja lub instytucja powinna zaplanować i pozyskać wkład własny w wysokości minimum 25% wartości całego przedsięwzięcia (z czego minimum 10% w postaci gotówkowej i pozostałe 15% w postaci wkładu rzeczowego lub usługowego). Organizacje, lokalne instytucje i inicjatywy obywatelskie, które potrafią wspólnie z mieszkańcami zdefiniować lokalne problemy, ale nie mają pomysłu na to, jak im przeciwdziałać bądź łagodzić ich skutki, mogą skorzystać z doświadczeń innych. Program Działaj Lokalnie, to już 975 zrealizowanych projektów oraz ponad 7,5 mln złotych przekazanych w postaci grantów. Wszystkie dotychczas dofinansowane inicjatywy opisane są na stronie internetowej www.dzialajlokalnie.pl. Część z nich to uniwersalne rozwiązania, które z powodzeniem mogą być zastosowane w każdej polskiej gminie.

Wzór wniosku oraz informacja o konkursie będą dostępne w biurze BSRR, które mieści się w Białej Podlaskiej, w budynku byłej przychodni przy ul. Warszawskiej 14, p. II, pok. 201 oraz na stronach internetowych: www.bsrr.tnet.pl, www.bsas.bialapodlaska.pl. (red.)

Znieczodzącą inicjatywą wystąpiła Fundacja „Idealna gmina”, przygotowując projekt „Kobiety z pasją”. Jest on skierowany do kobiet wiejskich z gminy Biała Podlaska, usiłujących powrócić na rynek pracy. Fundacja proponuje 32 kobietom, które z różnych powodów nie mają stałego zajęcia, uczestnictwo przez najbliższe 12 miesięcy w różnorodnych szkoleniach. Pomyślowadcy liczą na budowę otwartego społeczeń-

stwa utworzeniem IPD. 5 kobiet podejmie się założenia i prowadzenia własnej działalności gospodarczej. 20 kobiet nabędzie nowe umiejętności w zakresie rzemiosła artystycznego i florystyki oraz podniesie swoje kwalifikacje. Około 15 kobiet nabędzie kwalifikacje w obsłudze komputera i księgowości rolniczej. Ponadto stworzony zostanie autorski moduł szkolenia z rzemiosła artystycznego opartego na innowacyjnej metodologii kobiety –

INICJATYWA FUNDACJI „IDEALNA GMINA”

KOBIETY Z PASJĄ

stwa poprzez zapewnienie warunków dla rozwoju w drodze kształcenia, szkolenia i pracy oraz integracji i reintegracji zawodowej kobiet. Ma być to jednocześnie próba wyrównania szans kobiet i mężczyzn na rynku pracy.

Autorzy projektu zakładają: kursy szkoleniowe podnoszące kwalifikacje zawodowe (warsztaty z rzemiosła artystycznego i florystyki, szkolenie komputerowe oraz z księgowości rolniczej; kursy szkoleniowe z zakresu aktywizacji zawodowej; opracowywanie indywidualnych planów działania (IPD); szkolenia z przedsiębiorczości, prowadzenia agroturystyki, oraz wspieranie przedsiębiorczości wśród kobiet poprzez przyznanie jednorazowych dotacji na uruchomienie działalności gospodarczej; opracowywanie i uruchomienie baz danych o lokalnych rynkach pracy; doradztwo zawodowe, psychologiczne i prawne.

Wnioskodawcy zaplanowali przyznanie 5 kobietom jednorazowych dotacji na podjęcie działalności gospodarczej w kwocie 11 tys. zł. Pochodzą one z Europejskiego Funduszu Społecznego.

W punkcie informacyjnym, jaki niebawem ma powstać, opracowana zostanie i udostępniona baza danych o lokalnych rynkach pracy, zawierająca informacje o ofertach zatrudnienia dla kobiet, formach zatrudnienia, możliwościach podnoszenia kwalifikacji, możliwościach rozpoczęcia własnej działalności gospodarczej.

Efekty starań Fundacji mają być korzystne dla mieszkanki gminy Biała Podlaska. 32 kobiety wezmą udział w bezpłatnych warsztatach integracyjnych i aktywizujących oraz grupowym doradztwem zawodowym zakończo-

kobietom wraz z dokładnym instruktażem filmowym – ścieżka dydaktyczna danego zawodu. Na zakończenie rocznych starań Fundacji opublikowana zostanie broszura promująca projekt oraz wystawa fotoreportażu o kobietach z Białej Podlaskiej. Przewiduje się pokazanie jej w pięciu miejscach m.in. w Białej Podlaskiej, Warszawie i Krakowie. Zwiedzający zainteresowani tematyką wystawy otrzymają informację o adresie strony internetowej projektu oraz sklepie internetowym, w którym będą mogli nabyć wyroby uczestniczek projektu. Będzie to okazja do spotkania się i wymiany doświadczeń z różnych światów. Dodatkowym sposobem promocji i rozpowszechniania dorobku projektu „Kobiety z pasją” będzie nakręcenie filmu instruktażowego, pokazującego krok po kroku jak wytwarzać przedmioty rzemiosła artystycznego. Wideo otrzymają obraz ścieżki dydaktycznej danego zawodu, które razem z opracowaną metodologią i programem szkolenia będzie mogło być upowszechniane w innych miejscach w Polsce.

wey projektu oraz sklepie internetowym, w którym będą mogli nabyć wyroby uczestniczek projektu. Będzie to okazja do spotkania się i wymiany doświadczeń z różnych światów. Dodatkowym sposobem promocji i rozpowszechniania dorobku projektu „Kobiety z pasją” będzie nakręcenie filmu instruktażowego, pokazującego krok po kroku jak wytwarzać przedmioty rzemiosła artystycznego. Wideo otrzymają obraz ścieżki dydaktycznej danego zawodu, które razem z opracowaną metodologią i programem szkolenia będzie mogło być upowszechniane w innych miejscach w Polsce.

Osoby zainteresowane udziałem w szkoleniach i zajęciach aktywizujących mogą zgłaszać się do Gminnego Ośrodka Kultury w Białej Podlaskiej przy ul. Prostej 31, tel. 343-53-27. TOM

14 marca br. starosta Tadeusz Łazowski uczestniczył w spotkaniu Stowarzyszenia Wójtów i Burmistrzów Południowego Podlasia, które odbyło się w Tucznaj. Do stowarzyszenia należą wszyscy wójtowie i burmistrzowie z dawnego województwa białokopodlaskiego, stanowiącego wspólnotę 40 miast i gmin. Tematem obrad były sprawy dotyczące sytuacji polityczno-społecznej w kraju. Omówiono sprawy związane z wyborami do samorządów, analizowano relacje i kontakty samorządów z mediami, ustalono program działania na rok 2006, a termin najbliższego spotkania wyznaczono w kwietniu br. w Leśnej Podlaskiej.

15 marca w Zespole Szkół Zawodowych nr 1 w Białej Podlaskiej odbyła się konferencja popularno-naukowa

„Biała i białczanie w historii i kulturze polskiej”. Organizatorem przedsięwzięcia było „Koto Białczan”. Na konferencję licznie przybyli zaproszeni goście, którym byli: starosta białski **Tadeusz Łazowski**, naczelnik wydziału edukacji Urzędu Miasta **Joanna Marchel**, przedstawiciel delegatury Kuratorium Oświaty w Białej Podlaskiej **Marta Demczuk** oraz przedstawiciele zaprzyjaźnionych z „Kotem Białczan” stowarzyszeń – Stowarzyszenia Przyjaciół Janowa Podlaskiego oraz Białskiego Stowarzyszenia Kobiet. Konferencję uświetnił swym występem zespół Szkoły Muzycznej w Białej Podlaskiej.

W ramach konsultacji społecznych projektu Programu Operacyjnego „Rozwój Polski Wschodniej” **17 marca** odbyła się w Lublinie konferencja zorganizowana przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego w porozumieniu z Urzędem Marszałkowskim oraz Lubelskim Urzędem Wojewódzkim. Z powiatu białskiego w konferencji udział wzięli: **Jan Bajkowski**, wicestarosta, **Jan Jańczuk**, sekretarz, **Bożena Kalisza**, zastępca dyrektora wydziału rolnictwa i srodowiska oraz **Małgorzata Rączniska**, pracownik Starostwa Powiatowego. Głównymi tematami poruszonymi podczas konferencji było wspomnienie

rozwoju funkcji metropolitalnych oraz wspieranie innowacji na obszarach wiejskich.

16 i 17 marca starosta białski Tadeusz Łazowski wziął udział w IX Zgromadzeniu Ogólnym Związku Powiatów

Polskich. Głównym tematem obrad były zagadnienia związane z systemem samorządu terytorialnego w Polsce oraz problem dostępności samorządów powiatowych do funduszy strukturalnych. W obradach udział wzięło wielu przedstawicieli rządu m.in.: **Ludwik Dorn**, wicepremier, **Arkadiusz Czarotorski**, wiceminister spraw wewnętrznych i administracji, **Władysław Ortyl**, wiceminister, sekretarz stanu w ministerstwie rozwoju regionalnego.

Starosta białski **Tadeusz Łazowski** uczestniczył 18 marca w uroczystej gali wręczenia tytułów honorowych „Ambasador Województwa Lubelskiego 2005”, która odbyła się w Filharmonii im. H. Wieniawskiego w Lublinie. Kapituła VII edycji honorowego tytułu pod przewodnictwem **Edwarda Wojtasa**, marszałka województwa lubelskiego wyłoniła 9 kandydatów do tytułu w trzech kategoriach. Wśród zgłoszonych w kategorii osoba, którzy otrzymali największej głosów znaleźli się m.in. **Lucyna i Arkadiusz Okoniowiec** z Pensjonatu „Uroczyisko Zaberek” w Janowie Podlaskim. Za wieloletnią działalność i wkład wniesiony w rozwój i promocję powiatu białskiego otrzymali dyplom i gratulacje podczas uroczystości.

20 marca sekretarz powiatu **Jan Jańczuk** uczestniczył w inauguracyjnym posiedzeniu rady programowej, poświęconej aktualizacji strategii rozwoju miasta Biała Podlaska na lata 2007-2020. Rolą rady programowej jest objęcie patronatu nad procesem powstawania strategii oraz formułowanie opinii i wniosków na etapie opracowywania kierunków, celów i priorytetowych działań rozwojowych.

20 marca w gabinecie starosty białskiego odbyło się posiedzenie Zarządu

„SZANSA” liczy na życzliwość

Przedłużająca się trudna sytuacja jednostek służby zdrowia nie nastawia przychylnie pacjentów do opieki szpitalnej. Państwowe lecznice walczą o przetrwanie. Brak pieniędzy często przekłada się na obniżenie jakości świadczonych usług. Białski szpital również działa w bardzo trudnych warunkach. Dlatego z inicjatywy pracowników 23 października 2003 r. zostało powołane Stowarzyszenie Na Rzecz Wspierania Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Białej Podlaskiej „Szansa”. Jest to dobrowolne, samorządne i trwałe zrzeszenie posiadające osobowość prawną. W kwietniu 2005 r. Sąd Rejonowy w Białej Podlaskiej wpisną je do wykazu instytucji, organizacji społecznych i stowarzyszeń.

Głównym celem „Szansy” jest wspieranie zadań statutowych szpitala, współudział w zdobywaniu środków finansowych, wspomaganie działań służących podnoszeniu poziomu leczenia szpitalnego oraz świadczenie pomocy osobom poszkodowanym w wypadkach komunikacyjnych. Stowarzyszenie kładzie największy nacisk na wspieranie działalności szpitalnego oddziału ratunkowego oraz oddziału urazowo - ortopedycznego, gdzie udzielana jest pomoc ofiarom wypadków.

- Wypadki komunikacyjne zbierają tragiczne żniwo. Dotykają dorosłych i dzieci, odbierając im życie. Chcielibyśmy, żeby białski szpital stał się nowoczesną placówką, która niesie pomoc wszystkim poszkodowanym w takich wypadkach - mówi **Dariusz Oleński**, prezes stowarzyszenia i jednocześnie dyrektor szpitala. „Szansa” nie zatrudnia pracowników etatowych, nie posiada własnego lokalu, ani majątku trwałego. Jego adresem jest biuro Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Białej Podlaskiej przy ulicy Okopowej 3. Swoje działania opiera wyłącznie na społecznej pracy i zaangażowaniu członków oraz pomocy, życzli-

ści i zrozumieniu ludzi dobrej woli. Dzięki temu może być zrealizowanych wiele przedsięwzięć i inicjatyw służących pacjentom i szpitalowi.

Stowarzyszenie jest zdane na ofiarność darczyńców. Nie oczekuje jednak bezczynnie na dofinansowanie. Wszelkimi sposobami poszukuje ludzi dobrej woli i sponsorów. Bez nich nie będzie mogło pomóc szpitalowi. Z prośbą o orzekanie świadczeń pieniężnych i nawiązek na rzecz organizacji zwrócono się do Sądu Rejonowego w Białej Podlaskiej. Jest to jednak przysyłowa „kropla w morzu potrzeb”.

Główną formą wspierania jego działań jest tzw. „cegiełka” o nominalach 5, 10 i 20 zł. Można je nabyć na oddziałach i w poradniach szpitala oraz w biurze przy ulicy Okopowej 3, pokój 101. Stowarzyszenie posiada zgodę prezydenta miasta Biała Podlaska na prowadzenie zbiórki publicznej na terenie szpitala. Wyniki i sposób wydawania środków zebranych podczas zbiórki są jawne i podane do publicznej wiadomości. Sprawozdanie ze zbiórki w okresie od lipca 2004 r. do grudnia 2005 r. ogłoszono w prasie lokalnej. Obecnie „Szansa” posiada decyzję na zorganizowanie i przeprowadzenie zbiórki pieniężnej w okresie od stycznia 2006 r. do końca grudnia 2006 r. na terenie miasta Biała Podlaska.

Wszystkie osoby gotowe wspomóc materialnie słuszną ideą mogą dokonywać wpłat na konto: BS Biała Podlaska 47 8025 0007 0020 0660 2000 0010. Bardzo liczymy na wsparcie wszystkich, dla których ważne jest zdrowie mieszkańców naszego regionu oraz jakość usług świadczonych przez nasz szpital. Wszystkim tym, którzy w jakikolwiek sposób włączyli się w to dzieło pomocy, serdecznie dziękujemy. Każda nawet najmniejsza pomoc będzie dobrze spożytkowana i przyjęta z wdzięcznością. (red.)

Podlaskie zwyczaje i obrzędy powstały w zamierzonych czasach. Są typowymi zachowaniami ludności rolniczej. W treści zawierają nawet pogańskie wierzenia. Uważano bowiem, że za pomocą zaklęć zawartych w pieśniach i magicznych czynności można zapewnić przychylność przyrody oraz podporządkować jej siły człowiekowi. Po wprowadzeniu chrześcijaństwa w obrzędach wiosennych, elementy religijne zmieszały się z pogańskimi wierzeniami związanymi ze słowiańskim świętem wiosny i rozpoczęciem wiosennych robót polowych.

Za początek zwyczajów i obrzędów wiosennych należy przyjąć zwyczaj „przebijania postu”. Następowało to w połowie Wielkiego Postu, przypadającej zazwyczaj w marcu. W tym dniu dziewczęta przebrały się za Cyganki, a chłopcy za Cyganów lub żubaków i chodzili od chaty do chaty. Chłopcy rzucali do mieszkania, w którym była dziewczyna „na wydaniu” garnek z popiołem, malowali gliną lub rozmieszaną wodą z mąką okna, a drzwi i ściany chat zastawiali różnymi przeszkodami (drwa, kłody). Dla żartu robierali w nocy wóz

Gdy słońce zaczęło przyszwęcać a śnieg gdzieś niedługo zaczął tajać, kiedy przyleciały już skowronki, wtedy na urządzanych w chatach „wieczorkach”, mimo iż trwał jeszcze Wielki Post, ko-

Zwyczaje i obrzędy wiosenne

biety i dziewczęta zaczynały śpiewać inne pieśni, o żywszej rytmice i weselszej treści. Były one bardzo melodyjne, a ich treść wyrażała tęsknotę i dążenia człowieka do piękna dobrot, szczędzących, szlachetności i miłości.

Kiedy śnieg zeszedł zupełnie z pol i łąk i przyszła prawdziwa wiosna, zbierała się młodzież na skrzyżowaniu wiejskich dróg lub na „wygonie” (wspólne pastwisko) i śpiewała pieśni wiosenne, zwane w niektórych wsiach „włodarzami”, a w innych „wiośniankami”.

Przeważały w nich życzenia dziewczyny do szybkiego pójścia za mąż. Było w nich wiele motywów miłosnych, pochwały wiosny i przyrody. Pieśni wiosenne

były bardziej rytmiczne i weselsze niż „postiane” i nadawały się do powolnych tańców zwanych „korowodem”.

Również dzieci zbierały się wiosną i urządzały różne gry i zabawy. Na święto Zwiastowania kobiety piekły ciasta, maleńkie wrony i bociany lub bocianowe łapki symbolizujące wiosnę. Tymi ciastkami obdarowywały swoje dzieci i swoich chrześniaków, aby i one cieszyły się nadejściem wiosny.

Halczuk

Powiatu. Tematami obrad było: zaopiniowanie projektu uchwały Rady Powiatu w sprawie zmian w budżecie powiatu na 2006 r., przyjęcie sprawozdania o wykonaniu budżetu powiatu za 2005 r. oraz uzgodnienie projektów decyzji o ustale-

niu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz warunków zabudowy na wniośki gmin: Janów Podlaski, Międzyrzec Podlaski, Łomazy i Piszczac.

22 marca starosta bialski **Tadeusz Łazowski** uczestniczył w Samorządowym Forum Inwestycyjnym „Partnerstwo dla Rozwoju Gmin, Miast i Powiatów” w Lublinie, poświęconym przedstawieniu możliwości realizacji zadań publicznych oraz inwestycji komunalnych w formule Partnerstwa Publiczno-Prywatnego. Ekspertem prowadzącym seminarium był **Krzysztof Siwek**, zastępca dyrektora departamentu finansowania infrastruktury oraz funduszy europejskich w Ministerstwie Infrastruktury. Typowym przykładem przedsięwzięcia w ramach PPP jest budowa dróg, kanalizacji, oczyszczalni ścieków, wysypisk śmieci oraz inwestycje teleinformatyczne. Dodatkowo zostały przedstawione możliwości wykorzystania formuły PPP w obszarach edukacji szkolnej i opieki zdrowotnej na poziomie gminnym i powiatowym.

23 marca w gabinecie starosty **Tadeusza Łazowskiego** odbyło się posiedzenie Rady Powiatowej LZS. Omówiono aktualną sytuację w sporcie na te-

renie działania LZS-u, ustalono harmonogram zadań związanych z 60. rocznicą powołania Ludowego Zespołu Sportowego oraz przyjęto plan działań na bieżący rok.

24 marca w Szkole Podstawowej w Rossoszu odbyły się uroczyste obchody 88 rocznicy urodzin patrona szkoły ppl. Stefana Skoczylasa. W uro-

Foto: A. Trochimiuk

na części, wciągali go na dach stodoły i tam go składali. W niektórych miejscowościach, na drodze, pośrodku wsi palili wieczorem słomę, krzyczeli i skakali przez ogień, by szybciej skończyła się zima, post i nadeszła wiosna.

Do połowy postu nie można było śpiewać wesolych pieśni, tylko „postiane”. Melodie ich były smutne, nastrój minorowy, zaś treść mówiła głównie o ciężkiej doli wiejskiej kobiety. Prócz tego opowiadano w tym czasie wiele bajek i legend.

czystości uczestniczyli: starosta biały Tadeusz Łazowski, wójt gminy Rososóz Kazimierz Werekowicz, komba-

tanci, weterani wojenni, dyrekcja, nauczyciele i uczniowie szkoły.

27 marca obradował Zarząd Powiatu, podczas którego podjęto uchwały w sprawie udzielenia upoważnień do składania oświadczeń woli związanych z prowadzeniem bieżącej działalności powiatu. W dalszej części posiedzenia uzgodniono projekty decyzji o warunkach zabudowy oraz lokalizacji inwestycji celu publicznego na wnioski gmin Janów Podlaski, Międzyrzec Podlaski i Piszczac.

27 marca odbyła się XLI sesja Rady Powiatu Białskiego. Podczas obrad przedstawiono roczne sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie z uwzględnieniem wykorzystania Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz problemów powiatowych domów pomocy społecznej i placówek opiekuńczo-wychowawczych. Sprawozda-

nie z działalności za 2005 przedstawiła Katarzyna Wawiórko, powiatowej rzecznicz konsumentów. W dalszej części obrad podjęto uchwały dot.: zmian w budżecie powiatu białskiego na 2006 rok, określenia zadań z zakresu zatrudnienia oraz rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, na które przeznaczają się środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na 2006 rok. Po przedstawieniu informacji Zarządu Dróg Powiatowych o zadaniach drogowych wykonywanych wspólnie z firmami w roku bieżącym zapoznano z informacją na temat realizacji przez Integryjne Centrum Edukacji i Kultury

PRZYJEMNE Z POZYTECZNYM

Wiosna kalendarzowa wyprzedziła w tym roku wiosnę w przyrodzie. W dniu, kiedy zaistniała astronomicznie, nie wszyscy urządzili sobie labę wagarowicza. W Ortelu Książęcym na-

na wysiłek umysłowy. Uczniowie klas starszych toczyli zmagania pod hasłem „Savoir vivre na co dzień”. Wiadomo, szkoła nie tylko uczy, ale i wychowuje. Dlatego wszyscy rozwiązy-

uczyciele miejscowej SP zaproponowali zamiast lekcji ciekawe zajęcia - gry sportowe, zabawy i konkursy.

Po serii zawodów sportowych i zręcznościowych znalazła się okazja

wali test „Zasady poprawnego zachowania”, składający się z kilku części dotyczących reguł bon tonu w różnych sytuacjach. Było też zadanie praktyczne - prawidłowe nakrycie stołu.

Maluchy z klas 0-III tradycyjnie wybrały się nad rzekę topiącą marzannę, symbol zimy, która trzyma w tym roku szczególnie długo i mocno. Dzieci z klas młodszych zdobywały tytuł „mądrej głowy”, popisując się wiedzą z dziedziny przyrody oraz wzięły udział w konkursie językowym.

Helena Bielecka

GMINA PISZCZAC

WIOSENNE ZAWRÓT GŁOWY

W drugiej dekadzie marca wychowankowie ośrodka z Żalutynia kolejny raz spotkali się z uczniami SP z Połosek. Tym razem to oni byli gośćmi w zaprzyjaźnionej szkole. Pogoda tego roku jest mocno kapryśna. Jednego dnia stwarza nadzieję na słońce, drugiego ją zabiera. Pierwszy dzień kalendarzowej wiosny nie przyniósł oczekiwanego ciepła. Pomimo chłodu, na dworze w szkole wrzało. Nic nie mogło zakłócić fantastycznej zabawy.

Wiosenny turniej na weselo rozpoczęła inscenizacja pod intrygującym tytułem „Wiosna tego roku nie przyjdzie” przygotowana przez M. Dawidziuk i E. Burdzicką. Emocji dostarczały pomysłowe konkursy prowadzone przez B. Sworcuk i B. Pietruczuk. Goście

i gospodarze wspólnie zdobywali punkty w różnych konkurencjach. Popisywali się: sprawnością fizyczną, wiadomościami przyrodniczymi i twórczością artystyczną. Podziwiali popis szkolnego zespołu tanecznego Takt.

Słodką przekąską zakończyła pierwszą część integracyjnej imprezy. Zgodnie z tradycją, barwny i wesoły korowód dzieci oraz opiekunów opuścił mury szkoły, aby pożegnać zimę symbolizowaną przez słomianą marzannę. Poszukiwania oznak wiosny okazały się mało skuteczne. Uwieńczeniem rewizyty było pieczenie kiełbasek przy ognisku. Wspólna zabawa dostarczyła mnóstwa radości, a serdeczne więzi, które połączyły obie placówki będą owocowały kolejnymi spotkaniami

Bożena Sworcuk

Nieczęsto się zdarza, by 19-letnia uczennica miała za sobą debiut literacki w postaci wydanego tomiku. **Sylwia Piłarska** z Kwasówki, gm. Drelów należy do tych szczęśliwców. W drugiej dekadzie marca w Księgarni Podlaskiej Marii i Marka Świątowskich miała miejsce promocja tomiku Sylwii „Nad przepaścią”. Wydanie wierszy możliwe było dzięki finansowemu wsparciu wójta **Piotra Kazimierskiego**. Podczas wieczoru promocyjnego przypomiała swą przygodę z literaturą, która zapewne szybko się nie skończy.

Sylwia jest tegoroczną maturzystką w IV LO im. S. Staszica w Białej Podlaskiej. Pisać zaczęła kilka lat temu. Początkowo tylko do szuflady. Do odważniejszych prób zachęciła ją wychowawczyni z internatu, dzięki czemu licealistka zaczęła pojawiać się na wieczorach poezji organizowanych w klubie kultury „Eureka”. Teraz jest już posiadaczką własnego tomiku o wymownym tytule. Nawiązuje on do pokonania trudnej sytuacji życiowej, jaką ją kiedyś spotkała.

- Poezja znaczy dla mnie bardzo wiele - mówi Sylwia. - Pozwala wyrazić stan duszy, pokazać własną osobowość. Kiedy siadam do pisania, staję się dziwnie lekka i swobodna. Sprawia mi ono ogromną przyjemność, dlatego całkiem serio myślę o wydaniu następnego tomu, choć przyjdzie na to trochę poczekać.

Sylwia wystartowała z tomikiem

Po maturze Sylwia Piłarska zamierza ubiegać się o przyjęcie na studia dziennikarskie albo na pedagogikę specjalną. Rozterki płyną stąd, że oba za-

wody bardzo ją pasjonują. Wypada życzyć, by marzenia doczekały się spełnienia.

IGR, Fot. Istvan Grabowski

GMINA TERESPOL

POEZJA PEŁNA CIEPŁA

21 lutego w Zespole Szkół im. Wł. St. Reymonta w Małaszewiczach odbył się międzyszkolny konkurs recytatorski „Miłość niejedno ma imię”.

Miłość to najpiękniejsze uczucie. Towarzyszy każdemu człowiekowi od chwili narodzin do śmierci. Miłość mówi niewiele, za to dużo czyni. Wielu poetów w swych strofach opiewało piękno tego uczucia.

Dwudziestu uczestników z gimnazjów w: Piszczacu, Chotyłowiu, Kodniu, Terespolu i Małaszewiczach spotkało się w waleńtykowej scenierii przy blasku świec, by zaprezentować najpiękniejszą, pełną ciepła poezję miłosną. Każdy z uczestników prezentował dwa wybrane przez siebie utwory znanych poetów: A. Mickiewicza, K.K. Baczyńskiego, A. Asnyka, K.I. Baczyńskiego, M. Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej, J. Słowackiego, oraz ks. J. Twardowskiego.

W rywalizacji zwyciężyła **Izabela Zaremba** z gimnazjum w Terespolu. Drugie miejsce zajął **Paweł Kondracki**, reprezentujący szkołę w Kobylanach, na trzecim miejscu uplasowały się **Patrycja Górak** z Chotyłowa i **Marta Lewczuk** z Piszczaca.

Zwycięzcy otrzymali nagrody książkowe ufundowane przez dyrektora szkoły **Mieczysława Romaniuka**. Ponadto każdemu z uczestników wręczono dyplomy oraz albumy o gminie Terespol, ufundowane przez wójta **Krzysztofa Iwaniuka**. Na zakończenie zaproszono uczniów i opiekunów na słodki poczęstunek. Młodym wykonawcom gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów. Składamy też podziękowanie nauczycielom za przygotowanie młodzieży do konkursu.

Renata Chwesiuk

projektu „Lokalne inicjatywy na rzecz rozwoju obszarów wiejskich w powiecie białskim w ramach Schematu I Piliotażowego Programu LEADER +”

28 marca w gabinecie starosty białskiego **Tadeusza Łazowskiego** gościła delegacja niemieckich i białoruskich ekspertów realizujących zadania w ramach projektu TACIS CBC „Rozwój Brzeskiego Transgranicznego Infocentrum”, którego jednym z partnerów jest Powiat Białski. Było to drugie dwu-etapowe spotkanie dotyczące realizacji powyższego projektu. Pierwszy etap odbył się 26 marca w Brześciu, natomiast drugi w dniach 27-28 marca w Białej Podlaskiej. Delegacja po spotkaniu ze starostą **Tadeuszem Łazowskim** i **Andrzejem Czapskim** prezydentem Miasta Biała Podlaska odwiedziła Centrum Informacji Turystycznej w Białej Podlaskiej.

28 marca starosta białski **T. Łazowski** spotkał się z **Wiesławem Selwaniu-**

kiem, prezesem Zarządu Rejonowego PCK w Białej Podlaskiej, który wręczył staroście w imieniu Radia Lublin i 3 Programu TVP dyplom z podziękowaniem za objęcie patronatem i pomoc w ogólnopolskiej akcji charytatywnej „Pomóż dziecku przetrwać zimą”.

29 marca na zaproszenie komendanta miejskiego policji w Białej Podlaskiej starosta **Tadeusz Łazowski** uczestniczył w odprawie rocznej dotyczącej oceny stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz efektywności działań policji na terenie powiatu białskiego w 2005 roku.

29 marca w sali konferencyjnej Starostwa Powiatowego odbyło się spo-

tkanie z organizatorami XI Marszu Szlakiem Legionów po Podlasiu, który

odbędzie się w dniach 8-10 czerwca br. Marsz będzie przebiegał trasą: Konstantynów-Janów Podlaski-Pratulin-Nepole-Kobylany. Organizatorami marszu są: Starostwo Powiatowe, Zespół Szkół w Janowie Podlaskim oraz Związek Strzelecki „Strzelec”. Uczestnikami marszu będzie młodzież szkół ponadgimnazjalnych, a patronat honorowy nad marszem objął starosta białski. Podczas spotkania omówiono sprawę organizacyjną dotyczącą tegorocznego marszu.

Także 29 marca starosta białski spotkał się z ks. Krzysztofem Haponem, dyrektorem Caritas Diecezji Siedleckiej i Ewą Borkowską, kierowniczką Caritasu. Podczas spotkania przedstawiono

no program działania Caritasu na terenie miasta i powiatu białskiego. Głównymi działaniami, które mają być podjęte w najbliższym czasie będą prace remontowo-adaptacyjne na terenie dawnego szpitala przy ul. Warszawskiej w Białej Podlaskiej w celu zorganizowania: kuchni dla ubogich, środowiskowego domu pomocy dla osób z chorobami psychicznymi oraz domu dziennego pobytu dla ludzi starszych. Omówiono możliwości dalszej współpracy.

29 marca w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Białej Podlaskiej odbyło się uroczyste podsumowanie konkursu internetowego dla bibliotekarzy. W konkursie udział wzięło 18 bibliotekarzy bibliotek publicznych powiatu białskiego, a certyfikaty potwierdzające zdobycie wiedzy i umiejętności w zakresie wykorzystywania w działalności informacyjnej bibliotek publicznych informacyjnych zasobów Internetu, wręczył starosta białski Tadeusz Łazowski.

30 marca starosta białski wziął udział w eliminacjach powiatowych XIX edycji Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej pod hasłem „Młodzież zapobiega pożarom”, które odbyły się w Komendzie Miejskiej PSP w Białej Podlaskiej. Organizatorami przeprowadzonych eliminacji byli: Związek OSP RP Zarząd Oddziału Powiatowego i Biuro Terenowe w Białej Podlaskiej oraz Komenda Miejska PSP w Białej Podlaskiej.

Elżbieta Chwałczuk

*** Od jak dawna zajmuje się pan rzeźbą?**

- Czynnym ponad dwadzieścia lat, choć tak naprawdę zetknąłem się z nią w bardzo młodym wieku. Miałem zaledwie czternaście lat, gdy rozpocząłem

postacie związane z dawną wsią, czyli grajków, oraczy, siewców, kowali, gospodyń domowych. Wykonałem ich setki.

*** Udało się panu zgromadzić sporą kolekcję rozmaitych figurek. Jak często pokazuje pan je ludziom?**

SPOSÓB NA ŻYCIE

Rozmowa z Tadeuszem Ignatowiczem, rzeźbiarzem ludowym i poetą

naukę zawodu kowala w kuźni istniejącej przy Instytucie Sadownictwa w Skierniewicach. Spotkałem tam wyjątkowo utalentowanych i sympatycznych ludzi. Pod ich okiem uczyłem się wykuwania w metalu różnych przedmiotów i kształtów. To właśnie w kuźni miała początek moja późniejsza praca snycerska.

*** Podobno jest pan zapracowanym twórcą.**

- Rzeźba okazała się najlepszym medium na wszelkie dolegliwości. Zrobiłem niedawno kilkanaście rzeźb. Wszystkie one są związane z charakterem podlaskiej wsi. Utulałem to, co najpiękniejsze, najbliższe duszy tutejszych rolników.

*** Czy często ma pan podobne zamówienia?**

- Nie spodziewałem się, że będzie ich tak dużo. Wiele moich rzeźb powędrowało do Niemiec, Norwegii, Szwecji, Stanów Zjednoczonych, a nawet Australii. Przyjmuję też zamówienia od księży.

*** Gdzie najczęściej pokazuje pan swoje prace?**

- W białskim sklepie „Art-Styl” w galerii STL w Lublinie oraz kilku prywatnych galeriach stołecznych. Jedną z nich przy ul. Chopina 5 zaopatruje niemałą wyłącznie ambasady innych państw. Staram się systematycznie odwiedzać wspomniane placówki i dostarczać im swoje rzeźby. Zwykle tworzę je pod wpływem chwili.

*** Niemal każdy twórca ma inne preferencje. W jakiej tematyce czuje się pan najlepiej?**

- Lubię rzeźbić postacie sakralne, a zwłaszcza Chrystusa Frasobliwego oraz

- Miałem już kilka własnych wystaw m.in. w białskim MDK i klubie „Piast”, a ostatnimi czasy organizuję cykliczne spotkania autorskie w różnych szkołach, m.in. w Radzynie Podlaskim, Łomazach, Ortelu Książęcym, Dokudowie. Niektóre spotkania przeciągają się nawet do kilku godzin.

*** Rzeźba nie jest jedyną pańską pasją, bo pisze pan też wiersze.**

- Nie piszę typowej poezji lirycznej, ale wiersze zainspirowane konkretnym zdarzeniem czy sytuacją społeczną. Niektóre z nich trafiają do tomików i almanachów wydawanych na Śląsku. Zawsze były mi bliskie słowa mojej mamy, która mówiła, że do rodziców trzeba zwracać się po wikt i opierunek a do ludzi po rozum. Dlatego nigdy nie byłem obojętny na krzywdę i ludzkie cierpienie. Piszę wiersze o niespełnionych nadziejach rodaków, sytuacji polskich pielęgniarek, kłopotach rolników i awanturach wywoływanych w parlamencie.

*** Co sprawia panu satysfakcję?**

- Przed wszystkim spotkania z ludźmi, pozwalające podzielić się różnymi wrażeniami. Ogromnie cenię sobie spotkania z młodzieżą, która nie tylko chce oglądać moje rzeźby, ale zadaje wiele dociekliwych pytań. Dzięki nim czuję się komuś potrzebny. To ważna konstatacja w wieku po 70-tce, kiedy już zdrowie nie dopisuje. Otrzymuję też wiele serdecznych listów i podziękowań dopingujących mnie do pracy. Zapewne uda mi się jeszcze stworzyć trochę rzeźb.

*** Tego też panu życzę. Dziękuję za wypowiedź.**

Rozmawiał Istvan Grabowski

Foto: A. Trębniński

Miejska Biblioteka Publiczna z Białej Podlaskiej od 4 lat czynnie uczestniczy w akcji Fundacji ABCXXI „Cała Polska czyta dzieciom”. Działania podejmowane przez Białą Bibliotekę, promocja i koordynacja akcji w mieście Biała Podlaska i powiecie białskim już po raz trzeci zostały docenione przez Fundację ABCXXI i nagrodzone **wyróżnieniem specjalnym w konkursie na najlepiej przeprowadzoną kampanię społeczną „Cała Polska Czyta Dzieciom w roku 2005”**.

Lokalny bilans akcji w 2005 r., realizowanej pod hasłem „Czytaj z nami białczanami”, to aktywny udział 124 placówek (biblioteki, szkoły, przedszkola, domy kultury) oraz uczestnictwo ok. 18 tys. osób (dzieci i dorosłych) w imprezach promujących czytanie, w ramach różno-

rodnych spotkań czytelniczych, festynów, konkursów, przedstawień, spotkań autorskich i innych przedsięwzięć. Głównym założeniem akcji jest wskazanie dorosłym drogi uczyńnięcia dzieciństwa i przyszłości własnych dzieci szczęśliwym, dobrym i mądrym. Najprostszym sposobem jest czytanie dziecku w miłą, pełną miłości atmosferę. Czytanie na głos niemowlęciu stymuluje rozwój jego mózgu i buduje trwałe skojarzenie czytania z przyjemnością, poczuciem bezpieczeństwa i więzi. Czytanie dziecku od najmłodszych lat rozbudza w nim ciekawość świata i pomaga zrozumieć siebie i innych. Wspólne, głośne czytanie z nastolatkiem, połączone z zyciową rozmową, pomaga im pokonać wiele problemów wieku dorastania.

Do czytania dzieciom udało się pozyskać **99 osób**, przedstawicieli następujących zawodów: bibliotekarz, nauczyciel, dyrektor szkoły, rodzice, babcie, emerytowana nauczycielka, czytelnik, leśniczy, dyrektor i pracownik GOK, poseł na Sejm Jerzy Stefaniuk, pracownik urzędu gminy, prezes GS, właściciel drukarni, burmistrz miasta, sekretarz miasta, ksiądz, pracownik GOPS, listonosz, sprzedawca z sąsiedztwa, pracownik poczty, komendant straży granicznej, przewodnik wycieczek, wójt gminy, radny, członkowie grupy teatralnej, przedstawiciel ludowego zespołu śpiewaczego, studenci, starsi uczniowie, policjant, kolejarz, celnik, strażak.

Na szczególne wyróżnienie zasługują pani Lucylna Szajda z FGBP w Horodyszczu, która wszelkie działania upowszechniła i różnorod-

SUKCES BIBLIOTEKARZY POWIATU BIAŁSKIEGO

gotowywanie ulotek i artykułów dla rodziców i wychowawców.

29 marca 2006 r. odbyło się uroczyste podsumowanie całorocznej akcji „Cała Polska czyta dzieciom” w powiecie białskim. Spotkanie zaszczytliwi swoją obecnością **Tadeusz Łazowski**, starosta Białski i **Krzyszyna Szubka**, instruktor WBP im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie. Dyplomy Uznania Fundacji ABCXXI – Cała Polska czyta dzieciom otrzymały następujące osoby i instytucje:

***za aktywny udział w kampanii społecznej „Cała Polska czyta dzieciom”:** Halina Bugajewska z Miejskiej Biblioteki Publicznej w Białej Podlaskiej, Weronika Małecka ze Szkoły Podstawowej w Ciciborze Dużym, filia nr 3 MBP w Białej Podlaskiej, Osiedłowy Dom Kultury w Białej Podlaskiej, Gmina Biblioteka Publiczna w Drelowie, Kodniu, Konstantynowie, Rossoszu, Zalesiu i Horodyszczu.

*** za życzliwość i wsparcie dla kampanii społecznej Cała Polska czyta dzieciom:** Teresa Stasiuk – Karaś, zastępca dyrektora MBP w Białej Podlaskiej, Zyta Kosińska, kierownik działu instrukcyjno-metodycznego MBP w Białej Podlaskiej, Mieczysław Skalmowski - artysta plastyk

W roku bieżącym będziemy kontynuować różnorodne działania mające na celu promocję akcji głośnego czytania dzieciom. Zapraszamy szkoły i przedszkola, aby rozpoczęły w swoich placówkach głośne czytanie w ramach „Klubu czytających przedszkoli” i „Czytających szkół”, prowadzonych przez Fundację ABCXXI. Wszystkich chętnych do współpracy prosimy o kontakt: tel. 083 343 58-36 wew. 27 – Halina Bugajewska, Miejska Biblioteka Publiczna, lub e-mail: dim@mbp.org.pl Oficjalna strona Fundacji ABCXXI – www.calapolskaczta-dzieciom.pl

Halina Bugajewska

Dyplom odbiera Teresa Stasiuk-Karaś

rodnych spotkań czytelniczych, festynów, konkursów, przedstawień, spotkań autorskich i innych przedsięwzięć.

Głównym założeniem akcji jest wskazanie dorosłym drogi uczyńnięcia dzieciństwa i przyszłości własnych dzieci szczęśliwym, dobrym i mądrym. Najprostszym sposobem jest czytanie dziecku w miłą, pełną miłości atmosferę. Czytanie na głos niemowlęciu stymuluje rozwój jego mózgu i buduje trwałe skojarzenie czytania z przyjemnością, poczuciem bezpieczeństwa i więzi. Czytanie dziecku od najmłodszych lat rozbudza w nim ciekawość świata i pomaga zrozumieć siebie i innych. Wspólne, głośne czytanie z nastolatkiem, połączone z zyciową rozmową, pomaga im pokonać wiele problemów wieku dorastania.

ne formy pracy doskonale łączyła z obchodami Światowego Roku H.Ch. Andersena

Innym rodzajem działalności, który zasługuje na uznanie i rozpowszechnienie jest organizowanie systematycznego czytania dzieciom. Taki trud podjęły filia nr 3 i filia nr 9 MBP w Białej Podlaskiej oraz GBP w Zalesiu.

Przedstawiciele tych placówek przynajmniej raz w tygodniu, przez cały rok szkolny odwiedzali przedszkola, czy Akademię Przedszkolną, organizowali zabawy literackie, przynosili ciekawe książki. Jednocześnie prowadzili edukację rodziców przez prelekcję na zebraniach, umieszczanie informacji o akcji CPCD na gazetkach przedszkolnych, przy-

DOSKONALENIE ZAWODOWE BIBLIOTEKARZY

29 marca 2006 roku w siedzibie Miejskiej Biblioteki Publicznej w Białej Podlaskiej odbyła się niecodzienna uroczystość. Starosta biały **Tadeusz**

Bożena Abramowicz z Leśnej Podlaskiej, **Krystyna Skupińska, Joanna Olejniczak, Joanna Świderska** i **Elżbieta Teleszko** z Międzyrzecza Podla-

Łazowski wręczył biały bibliotekarzom certyfikaty potwierdzające zdobycie wiedzy i umiejętności z zakresu wykorzystywania w działalności informa-

ckiego, **Janina Świrski** i **Antonina Nieprzecka** z Piszczacza, **Teresa Jarmosiewicz** ze Sławatycz, **Danuta Mazur** i **Agata Saj** z Terespoła, **Alina Ma-**

cyjnej bibliotek publicznych, informacyjnych zasobów Internetu. W nowoczesnym, prowadzonym w trybie e-learningu, kursie internetowym dla bibliotekarzy, uczestniczyli 18 bibliotekarzy bibliotek publicznych powiatu biały.

Certyfikaty otrzymali: **Anna Waszkiewicz** z Sitnika gm. Biała Podlaska, **Magdalena Pepa** z Drelowa, **Wanda Kopczyńska** z Kłodnia, **Maria Szczuk** i **Anna Mikiciuk** z Konstantynowa,

niowiec i **Genowefa Żukowska** z Wisznic oraz **Lucyna Szajda** z Horodyszcz. gm. Wisznice.

Kurs odbył się w ramach polskiej edycji projektu „BIBWEB” realizowanego przez Bibliotekę Uniwersytecką w Warszawie, e-BIB – serwis informacyjny dla bibliotekarzy oraz Fundację Bertelsmanna. Udział biały bibliotekarzy w dwumodulowym kursie sfinansowały Ministerstwo Informatyzacji.

Halina Bugajewska

Bogdan Banczarzewski z Rossosza hoduje konie. Ma ich 8 sztuk. Znamienne, że traktuje hobbystycznie, że traktuje hobbystycznie. Podobnie zresztą jak pisanie wierszy, działalność w Stowarzyszeniu Przyjaciół Gminy Rossosza (gdzie był pierwszym prezesem), czy obecność w zespole Zielawa. Chętnie angażuje się do imprez związanych z końmi. W ubiegłym roku brał udział w I Biesiadzie Konnej w Serpelicach oraz hubertusowych pogoniach za lisem, organizowanych w Kostomłotach, Janowie Podlaskim, Woskresznicach i Rakowicach.

Bogdan lubi też śpiewać, najchętniej podczas kuligów, czy wypraw bryczką, które sam inicjuje.

Życie Z PASJĄ

Wkłada wtedy skórzany kapelusz, bryczesy i wysokie buty, zaprzęga srokacze i chwytą za lejce. Bardzo lubi jazdę w siodle. Czuje się wtedy naprawdę wolnym człowiekiem i chce śpiewać pełną piersią.

Do koni przejawia szczególny sentyment. - Mam najlepsze konie - powiada z dumą, choćby dlatego, że są moje. Zresztą każdy koń jest piękny; ten wysłuchony, który daleko nie pobiegnie i ten, który pięknie i lekko pokonujący przeszkody. Gdyby ktoś dał mi do wyboru przejażdżkę luksusowym autem lub bryczką, wybrałbym zawsze to drugie.

Myliliby się jednak ten, kto uznałby Bogdana za lekkoducha pozbawionego obowiązków. Przeciwnie, ma rodzinę i gospodarstwo, którym poświęca wiele czasu. Potrafi jednak tak nim gospodarować, by poświęcić go dla siebie i innych.

Halczuk

Powiatowy Urząd Pracy rozpoczął realizację dwóch kolejnych projektów w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich, częściowo finansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

„W młodzięży siła”, realizowany w ramach działania 1.2 SPO RZL.

Pomoc adresowana jest do młodzieży do 25 roku życia zarejestrowanej w Powiatowym Urzędzie Pracy do 24 miesięcy. Celem projektu jest wsparcie i promocja zatrudnienia i samozatrudnienia młodzieży. Realizacja projektu ukierunkowana jest na umożliwienie młodzieży nabycia nowych kwalifikacji lub dopasowania posiadanych kwalifikacji do potrzeb rynku pracy, co zwiększy ich szanse na uzyskanie zatrudnienia. Zaproponowane w programie działania stanowią najbardziej efektywne formy wsparcia, adekwatne do problemów tej grupy beneficjentów. Młodzież zostanie objęta poradnictwem zawodowym, pośrednictwem pracy, szkoleniami grupowymi i indywidualnymi. Wypłacane też będą jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej.

Kierunki szkoleń przewidzianych do realizacji będą dostosowane do potrzeb lokalnego rynku. W ramach projektu przewiduje się przeprowadzenie wielomodułowych szkoleń zawodowych w następujących kierunkach: magazynier z obsługą komputera, kas fiskalnych i wózków jezdniowych z napędem mechanicznym, operator sprzętu ciężkiego, pracownik administracyjno-biuroowy, sprzedawca z obsługą komputera, kas fiskalnych, księgowość małych i średnich firm, przedstawiciel handlowy, przewóz rzeczy oraz szkolenia indywidualne w kierunkach wska-

zanych przez przyszłych pracodawców. Projekt przewiduje również wypłatę jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej w kwocie 11 tys. zł, co przyczyni się do rozwoju przedsiębiorczości na naszym terenie.

„Nowa perspektywa”, realizowany w ramach działania 1.3 SPO RZL.

Pomoc skierowana jest do bezrobotnych powyżej 25 roku życia zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy do 24 miesięcy. Celem projektu jest udzielenie wsparcia osobom bezrobotnym i długotrwale bezrobotnym tak, aby zaistniały na rynku pracy. Zmniejszenie skali bezrobocia oraz towarzyszącej mu ogólnej apatii oraz biernych postaw wobec rynku pracy możliwe jest między innymi poprzez wsparcie osób bezrobotnych aktywnymi formami przeciwdziałania bezrobociu. Wybrane formy są najbardziej adekwatne i efektywne w przypadku tej grupy beneficjentów i pozwolą im odnaleźć się na rynku pracy.

Osoby bezrobotne zostaną objęte poradnictwem zawodowym, pośrednictwem pracy, szkoleniami grupowymi i indywidualnymi oraz przygotowaniem zawodowym w miejscu pracy. Wypłacane też będą jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej.

Kierunki szkoleń zaproponowane w projekcie wychodzą naprzeciw zapotrzebowaniu lokalnego rynku pracy. W ramach projektu przewiduje się przeprowadzenie wielomodułowych szkoleń w następujących kierunkach: magazynier z obsługą komputera, kas fiskalnych i wózków jezdniowych z napędem mechanicznym, operator sprzętu ciężkiego, sprzedawca z obsługą

NOWE SZANSE DLA MŁODYCH

komputera, kas fiskalnych, księgowość małych i średnich firm, przewóz rzeczy oraz szkolenia indywidualne w kierunkach wskazanych przez przyszłych pracodawców.

Przygotowanie zawodowe w miejscu pracy stanowi z jednej strony atrakcyjną dla pracodawców formę nie pociągającą za sobą dodatkowych kosztów utworzenia i utrzymania stanowiska pracy, a z drugiej strony stanowi dla osób bezrobotnych i długotrwale bezrobotnych możliwość powzięcia stałego zatrudnienia po nabyciu nowych kwalifikacji. Przyznawanie jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej w wysokości 11 tys. zł przyczyni się do rozwoju przedsiębiorczości na naszym terenie.

W drugiej połowie roku planowane jest również rozpoczęcie realizacji projektu skierowanego do bezrobotnych kobiet w ramach **działania 1.6 SPO RZL**. Powiatowy Urząd Pracy złożył stosowny wniosek w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej. Wniosek został pozytywnie oceniony i rekomendowany do realizacji. Po podpisaniu umowy na realizację projektu będziemy przystępować do naboru osób chętnych do skorzystania ze szkoleń, staży, przygotowania zawodowego w miejscu pracy oraz do otrzymania jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej.

Edward Tymoszyński

Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy

ROKITNO

TALENT Z ROKITNA

15-letnia **Patrycja Lubeńczuk** mieszka w Koczynie i od września 2001 roku śpiewa w zespole Jagódki przy Gminnej Instytucji Kultury. Przed dwoma laty zespół został wyróżniony przez starostę białskiego, otrzymując nagrodę „Talenty białskie”. Rok 2005 był dla Patrycji bardzo pracowity, a jednocześnie obfitujący w sukcesy. Jako wzorowa absolwentka gimnazjum w Rokitnie, została uczennicą LO im. Emilii Plater w Białej Podlaskiej.

W ubiegłym roku Patrycja zdobyła: **I miejsce** podczas IV Powiatowego Festiwalu Piosenki Dziecięcej i Młodzie-

żowej w Białej Podlaskiej, **wyróżnienie** w Wojewódzkim Festiwalu „Nałęczowski Słowik” w Nałęczowie, **II miejsce** na VII Impresjach Muzycznych w Janowie Podlaskim, **III miejsce** podczas Międzynarodowego Konkursu Piosenki w Międzyrzeczu Podlaskim i **II miejsce** na VII Powiatowym Przeglądzie Poezji Śpiewanej w Terespolu, kwalifikując się do konkursu „Scena Młodych” w Lublinie.

Gminna Instytucja Kultury z Rokitna nieustannie odkrywa talenty z terenu swojej gminy w różnych dziedzinach m.in. kultury, sportu, nauki.

Jacek Szewczuk

STUDENTOM AKADEMIK, WSZYSTKIM AQUA PARK

Po hali sportowej, stadionie lekkoatletycznym i piłkarskim, sali gimnastycznej i siłowni Zamiejscowy Wydział

posażone w kanapy, biurka, lodówki, telewizję satelitarną i dostęp do internetu pokoje oraz łazienki.

Wnętrze jednego z pokoi studenckich

Wychowania Fizycznego w Białej Podlaskiej powiększył swój stan posiadania o kolejne nowoczesne obiekty. Na początku marca otwarto budynek dydaktyczno-socjalny oraz pływalnię z parkiem wodnym.

Powierzchnia użytkowa nowych inwestycji wynosi około 4300 m kw., a ich wartość przekracza 15 mln zł. Sfinansowano je funduszami zintegrowanego programu operacyjnego rozwoju regionalnego, Totalizatora Sportowego i uczelni. Stąd dużo podziękowań prorektor Jerzy Sadowski skierował m.in. do przedstawicieli wojewódzkiej władz: Henryka Makarewicza, Mirosława Ziłońca, Edwarda Wójcisa, Stanisława Sosnowskiego i byłego kuratora Waldemara Godlewskiego.

Budynek dydaktyczno-socjalny mieści się w dawnej siedzibie WPHW i spółki Agat. Projekt adaptacji opracowała białska firma Arch-Dom, następnie na obiekt weszła ekipa budowlana Dombudu. Obecnie na parterze znajduje się 9 sal dydaktycznych, a pierwsze i drugie piętro zajmują jedno- lub dwuosobowe pomieszczenia dla studentów, o wysokim standardzie. 80 osób będzie miało do dyspozycji wy-

Równie pięknie prezentuje się pływalnia, jakiej próżno szukać w naszym

W aqua parku

regionie. Jej modernizacja trwała 17 miesięcy. Dziś obok głównej jej części (spełniającej międzynarodowe normy, z 25-metrowymi torami oraz trybuną z ponad osiemdziesięcioma miejsca-

mi siedzącymi) powstał aqua park z wieloma atrakcjami. W sąsiedztwie płytyk basenów dla dzieci usytuowano jakuzzi, biczę wodną oraz największą atrakcję: 44-metrową rurę. Całość uzupełnia solarium i sauna. Wstępną koncepcję tego obiektu opracował Czesław Sokotowski, ekspert Polskiego Związku Pływackiego, a budowę realizowała białka firma Budomex.

Zainteresowanych wizytą informujemy, że pływalnia otwarta jest od poniedziałku do piątku, w godz. 18-21, oraz w soboty i niedziele, w godz. 8-21. Cena biletu za godzinę zegarową wynosi: 9 zł – normalny, 7 zł – ulgowy. Z kolei do aqua parku można przychodzić codziennie, w godz. 8-21, a 60-minutowy w nim pobyt kosztuje 12 lub 10 zł.

Na uroczystość otwarcia obu obiektów, które poświęcił ks. kanonik Zbigniew Bieńkowski, przybyli posłowie: Przemysław Andrejuk, Tadeusz Ślawecki i Franciszek J. Stefaniuk. Nie zabrakło rektorów: Henryka Sozańskiego (AWF) i Józefa Bergiera (PWSZ), dziekana Ryszarda Cieślińskiego, oraz białskich samorządowców: starosty Tadeusza Łazowskiego i prezydenta Andrzeja Czapskiego. Wszyscy z zapartym tchem oglądali nowoczesne i przestronne wnętrza.

A władzom Zamiejscowego Wydziału Wychowania Fizycznego warszawskiej AWF marzy się kolejna inwestycja. Powstałaby ona na pięciohektarowej działce, między ul. Akademicką

i Sitnicką, na tzw. Glinkach. Białskie wróble ćwierkają, że chodzi o halę widowiskowo-sportową.

Michał Fedoruk
Fot. Adam Trochimiuk

Bialscy gimnazjaliści dobrze orientują się w dziejach apostołskich. Dowiódł go przygotowywana starannie od września ubiegłego roku szósta edycja

rywalizowali, kto będzie reprezentował szkołę w finale. W pierwszej dekadzie marca nastąpiło rozstrzygnięcie w gimnazjum nr 6 przy ul. Zygmunta

Laureatka pierwszej nagrody Monika Juszczyk z dyrektorkami ZSZ nr

powiatowego konkursu biblijnego. Miał on kilka etapów. Najpierw uczniowie klas II wszystkich białskich gimnazjów rozwiązywali pisemne testy. Potem

Augusta 2. Z tej okazji szkołę odwiedziło wielu przedstawicieli duchowieństwa, a wśród nich sufragan diecezji siedleckiej ks. biskup Henryk Tomasik.

Tegoroczna edycja konkursu związana była ze znajomością Ewangelii św. Mateusza. Finaliści odpowiadali na pytania pisemne i ustne o różnym stopniu trudności. Najlepszą znajomością Biblii Tysiąclecia wykazała się **Monika Juszczyk**, uczennica gimnazjum nr 1, istniejącym

Gimnazjaliści znają Ewangelie

przy ZSZ nr 1. Drugą lokatę wywalczył **Grzegorz Mikołajczuk**, uczeń gimnazjum nr 2, a trzecią **Ewa Wołosowicz** z gimnazjum katolickiego. Laureaci oprócz nagród książkowych pojedą na pielgrzymkę do Wilna.

Finałowi towarzyszyła inscenizacja „W każdej chwili wybierać muszę”, oparta na tekstach papieża Jana Pawła II. Wykonała ją młodzież z gimnazjum nr 6.

Istvan Grabowski
Foto autor

SKOLENIE W BORSUKACH

Dyrektorzy bliżej EFS *** EFS

Obszary wsparcia w ramach EFS, jak ubiegać się o wsparcie EFS, procedury wnioskowania o dofinansowanie, w jaki sposób wypełniać wniosek aplikacyjny, jak konstruować budżet projektu EFS oraz jaka jest rola beneficjenta końcowego to najważniejsze zagadnienia omawiane w ramach doskonalenia zawodowego oświatowej kadry kierowniczej przez przedstawicieli Centrum Rozwoju Lokalnego – Regionalnego Ośrodka Szkoleniowego Europejskiego Funduszu Społecznego na Lubelszczyźnie.

Skolenie „Europejski Fundusz Społeczny - którą drogą?” zorganizowano w początkach marca w Borsukach. Jego celem było przybliżenie wiadomości dotyczących pozyskiwania funduszy z Europejskiego Funduszu Społecznego dla sektora edukacji powiatu białskiego.

W spotkaniu uczestniczyli dyrektorzy szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez powiat. Szkolenie prowadziła **Monika Jarczyk** akredytowany trener, kierownik metodyczny ROSzEFS Lubelszczyzna wraz z koor-

dynatorem **Katarzyną Oszust**, kierownikiem technicznym.

Pierwszy dzień szkolenia obejmował zagadnienia dotyczące ogólnych wiadomości z zakresu EFS, zasad planowania projektu, a także głównych cech formularza wniosku aplikacyjnego do EFS oraz generatora wniosku. Zagadnienia zostały przedstawione w formie wykładów z elementami warsztatów. Dzień drugi poświęcono na zajęcia warsztatowe obejmujące tematykę wypełniania generatora wniosków, konstruowania budżetu EFS, procesu wyboru projektów, promocji informacji oraz kontroli i audytu projektu.

Działania podjęte w czasie szkolenia miały za zadanie stworzenie możliwości rozwoju systemu edukacji, wyposażenia szkół i placówek oświatowych w nowoczesny sprzęt ułatwiający proces kształcenia i lepszego przygotowania młodzieży do wejścia na rynek pracy. Zdobyta wiedza i umiejętności zaczęły owocować. Podjęto próbę przygotowania odpowiedniego projektu dostosowanego do potrzeb środowiska lokalnego Zespołu Szkół RCKU w Leśnej Podlaskiej.

W związku z tym 21 marca odbyło się spotkanie dyrektora szkoły **Anny Sęk**, nauczycieli i młodzieży z **Moniką Jarczyk**, specjalistą do spraw tworzenia i prowadzenia projektów wspierających aktywność społeczną. Spotkanie miało na celu wybór najlepszego programu, dzięki któremu szkoła mogłaby pozyskać fundusze z EFS. Efektem spotkania jest podjęcie próby napisania wniosku o dofinansowanie projektu w ramach programu „Młodzież”; Akcja 3 „Inicjatywy młodzieżowe”; Działanie „Inicjatywy grupowe”, gdzie do zdobycia jest kwota 7 tys. euro. Projekt podejmowany jest przez młodzież dla siebie i rówieśników jako wyrównywanie szans polegających na rozwoju umiejętności i kompetencji promujących aktywną postawę obywatelską. Kolejne spotkanie z **Moniką Jarczyk** zaplanowano w drugiej połowie kwietnia. Działania podjęte przez społeczność szkoły w Leśnej Podlaskiej w celu pozyskania funduszy na rozwój systemu edukacji są godne naśladowania.

Monika Dadacz

Swięto Zmartwychwstania Pańskiego zajmowało w tradycji kulturowej ludności południowego Podlasia szczególne miejsce w skali roku. Traktowano je wyjątkowo, zachowując wiele znanych dziś już tylko skromnej garstce, przeważnie starszych ludzi. Warto się z nimi zapoznać, choćby w celu przypomnienia ludowych korzeni.

Cały Wielki Czwartek przeznaczony był na przygotowanie się do Wielkiej Niedzieli. Siłą rzeczy upływał, więc w duchu pobożności. Ludzie odwiedzali często kościoły i ubogich pod nimi wystających, udzielając im wsparcia materialnego. W tradycji ludowej Podlasia dni wielkotygodniowe miały wróżyć pogodę na cztery pory roku. Wielka Środa oznaczała, jaka będzie nadchodząca wiosna, zaś Czwartek, jakże lato. Wielki Piątek wróżyć miał pogodę na czas zniw, natomiast Wielka Sobota zapowiadała pogodę następnej zimy. Ta teoria ponoć sprawdziła się regularnie.

W Wielką Środę, po odprawieniu jutrzni w kościołach, na kilka dni milkły dzwony. Toteż mali chłopcy chodzili po wsiach z drewnianymi kołatkami, czyniąc nimi hałas. Kołatki symbolizować miały wypędzenie Judasza z tego świata i obwieszają obowiązuje post.

W Wielki Czwartek na pamiętkę Wierzy Pańskiej Chrystusa z uczniami jedzono w domach postną kolację, zwaną tajnią. Według staropolskich obyczajów, wielu rodaków po tajni nie jadło aż do obfitego śniadania wielkanocnego.

W Wielki Piątek obowiązywał wiernych zwyczaj strojenia grobu Chrystusa. Przy grobie straż sprawowały wyznaczone warty. Piękną tradycją było odwiedzanie grobów całym rodzinami oraz urządzanie wsty dla biednych. W tym dniu gospodynie rozstawały się definitywnie z żurem i śledziami, stanowiącymi podstawę jadłospisu wiejskiego przez ostatnich sześć tygodni. Zgodnie z obowiązującą tradycją wierzone, że woda w rzekach i potokach ma w tym dniu, przed wschodem słońca, właściwości uzdrawiające. Dlatego też myto się i kąpano w rzekach dla ustrzeżenia przed chorobami. Temperatura na dworze nie miała większego znaczenia.

Również w piątek młode dziewczęta zabierały się do malowania wielkanocnych pisankę, zwanych kraszankami. Jajko było symbolem ożywczych sił przyrody, jakie budzą się w czasie wiosennego przesilenia, a Wielkanoc nazywana była też świętem wiosny, obejmującej życie gospodarkę i panowanie nad światem.

Pisanki wykonywane były przeważnie techniką batikową. Na białej po-

wierzchni skorupki rysowano wzorki z wosku przy pomocy lejka utworzonego z cienkiej blaszki. Następnie farbowano jajka w jednym lub kilku barwnikach. Najczęstszymi motywami wykorzystywanymi na południowym Podlasiu były:

W Wielką Niedzielę każdy starał się wstać wcześniej rano, by zdążyć na rezurekcję do kościoła. Radosny obrzęd polegał na wyniesieniu monstrancji z Najświętszym Sakramentem z bocznej ofiarza i na trzykrotnie uroczystej pro-

Wielkanocne obrzędy na Podlasiu

wiatraczki, grabki, drzewka, gwiazdki i gałązki. Pisanki malowane były w barwnikach roślinnych. Zieleni zapewniały wygotowane pędy młodego żyta, czerwony - łuski cebuli, brązowy - kora dębowa, niebieski - owoce czarnego bzu, zaś żółty - kora jabłonkowa. Nieco później stosowana była również technika drapania motywów ozdobnych (przeważnie roślinnych) na ugotowanych w barwniku jajkach lub

cesji wokół świątyni przy śpiewie pieśni wielkanocnej „Wesoły nam dziś dzień nastal”. Po powrocie z kościoła gospodarz kropił święconą wodą inwentarz i obejście, a gospodyni z córkami szycowały świąteczny stół. Śniadanie rozpoczynano od tradycyjnego podzielenia się święconym jajkiem. Towarzyszy mu życzenia pomyślności na następny rok. Świąteczny stół musiał być przykryty białym obrusem. Zdobiono go: palmą wielkanocną, wierzbowymi baziami, bukszanem, pisankami, barankiem albo kurczętami pieczonymi z ciasta. Do tradycyjnych potraw wielkanocnych należały niezmiennie: żurek z żytniej mąki gotowany z mięsem i kielbasą, kapuśniaczek na żeberkach, swojska kielbasa, wędzona szynka i pieczyście. Uzupełniały je: ciasta, pszenne baby i mazurki zdobione lukrem z bakaliami. Pierwszy dzień Wielkanocy upływał obowiązkowo w rodzinnym gronie.

Foto R. Petrynk

też oklejaniu skorupki kolorowymi fragmentami materiału albo papieru.

W Wielką Sobotę święconą wodę i pokarmy. Odbywało się to zwykle w kościołach, ale bywało też, że księżę dowożono do wsi specjalnie podstawianymi furkami.

W sporym koszyku wiklinowym lub słomianym (tzw. króbcie) gospodynie ustawiały: chleb, bułkę pszenną, pęto kielbasy, gotowane mięso, jajka, ser, masło, sól, chrzan i pieprz. Ozdobę tzw. święconki stanowiły baranek z gliny albo cukru (zdobiony chorągiewką), gałązki borówki, bukszan i wierzbowe baze. Obowiązkiem każdego gospodarza było rozpocząć w Wielką Sobotę robotę w polu, bo to wróżyło urodzaj.

W święta wielkanocne nie gotowano żadnych posiłków. Spożywano potrawy przygotowane wcześniej.

W drugi dzień świąt oblewano się wodą, zgodnie z tradycją śmigusa-dyngusa. Chłopcy czali się na przechodzące dziewczęta, aby zmoczyć je wodą z wiader i drewnianych sikawek. Czasami, przy słonecznej pogodzie, moczono panny w stawie. Tradycja śmigusa-dyngusa przetrwała do dzisiaj, lecz mało, kto już pamięta, że oblanie panny z umiarem stanowiło dla niej wyróżnienie. Znacząco, bowiem, że dziewczynka nie jest chłopcom obojętna.

W Poniedziałek Wielkanocy chłopcy chodzili po wsiach, śpiewając o mece, śmierci i Zmartwychwstaniu Pańskim. Tego dnia obdarowywano się przygotowanymi przed świętami pisankami. Należało je zachować do następnego roku.

Niestety, większość staropolskich zwyczajów zdygota wyparowało. O większości z nich zapomniano. Pozostały relikty, stosowane jeszcze przy przygotowywaniu świątecznych potraw. Dziś tradycja miesza się ze współczesnością, ale nadal dominują symbole sprzed lat - palma, pisanki i cukrowy baranek. Bez nich trudno wyobrazić sobie świąteczny stół. Życzymy udanych świąt.

Istvan Grabowski

JUBILEUSZ ZESPOŁU „WIEM DOKĄD IDĘ”

Od dziesięciu lat przy Gminnym Ośrodku Kultury w Łomazach działa z powodzeniem grupa wokalna **Wiem dokąd idę**. Jej założycielem i kierownikiem artystycznym był **Ryszard Bielecki**, dyrektor GOK. W roku 1998 dyrygentem **Wiem dokąd idę** został **Grzegorz Kulicki**, instruktor muzyki, absolwent Wydziału Artystycznego UMCS oraz Podyplomowych Studiów Chórmistrzowskich na Wydziale Dyrygentury Chórальной Akademii Muzycznej w Bydgoszczy.

Wiem dokąd idę skupia uzdolnioną muzycznie młodzież z gminy Łomazy w wieku gimnazjalnym i licealnym. Uczniowie chętnie uczęszczają na próby, podczas których poznają tajniki muzycznego warsztatu. Obecnie zespół tworzy 10 osób: **Anna Chmielewska, Klaudia Szudejko, Magda Łojewska, Katarzyna Sadownik, Magdalena Arseniuk, Iwona Michalczuk, Marta Żukowska, Angelika Charycka, Marcin Telaczyński i Ariel Charycki**.

Repertuar zespołu jest zróżnicowany, począwszy od utworów religijnych, rozrywkowych, ludowych, po kompozycje własne **Grzegorza Kulickiego** do tekstów **Ryszarda Bieleckiego**.

Pomimo zmian, które dokonują się w składzie, udało się zdobyć wiele nagród i wyróżnień w wielu konkursach rangi międzynarodowej, ogólnopolskiej, wojewódzkiej i powiatowej. Do najbardziej znaczących należą: Grand Prix I Ogólnopolskiego Festiwalu Pio-

senki Religijnej w Bilgoraju (2000 r.), wyróżnienie w X i XI Ogólnopolskim Festiwalu Piosenki Religijnej w Luba-

(2003 r.). Przed dwoma laty zespół **Wiem dokąd idę** został laureatem nagrody starosty „Białskie Talenty”.

czowie (1998 i 1999 r.), pierwsze miejsce w VI Festiwalu Piosenki Religijnej w Siedlcach (1999 r.), pierwsze miejsce w Międzynarodowych Spotkaniach z Piosenką i Pieśnią Religijną na Kresach w Chełmie (2000 r.), wyróżnienie honorowe w IV Wojewódzkim Festiwalu Piosenki „Wielka Majówka 2003”, Grand Prix IX Podlaskiego Festiwalu Pieśni Maryjnej w Leśnej Podlaskiej

W listopadzie ub. roku grupa **Wiem dokąd idę** nagrała płytę, której materiał stanowią utwory patriotyczne w opracowaniu **Grzegorza Kulickiego**. Nagranie wsparte zostało przez wójta gminy Łomazy **Waldemara Drożdżuka**, a wydanie płyty było możliwe dzięki życzliwości starosty białskiego **Tadeusza Łazowskiego**.

(red)

GMINA KONSTANTYNÓW

DZIECIĘCA LISTA PRZEBOJÓW

Pod koniec lutego Konstantynowskie Centrum Kultury przygotowało finał „Mini listy przebojów”. Przebiegał on pod hasłem „Klasa V b i przyjaciele Konstantynowowi”. Różnorodny kon-

cert, wykonywany w większości przez uczniów klasy V b miejscowej Szkoły Podstawowej, publiczność nagradzała gromkimi brawami. Resztą nie bez powodu. Można powiedzieć, że była to lista szlagierów wokalnych, kabaretowych i tanecznych. Najmłodsza uczestniczka **Marlena Dorofiejuk**, mająca niecałe 6 lat, śpiewała i tańczyła bez widocznej tremy. Bardzo ładnie zaprezentowały się w programie wokalnym i tanecznym uczennice kl.V b: **Andżelika Dorofiejuk, Paulina Hryciuk, Marlena Wereszko, Agata Charko, Ela Piatek, Anita Kucio, Karolina Jur-**

kowska oraz uczennica kl. III a-**Magdalena Hryciuk**.

W programie kabaretowym popisywali się chłopcy z kl. V b: **Mateusz Ignaciuk i Konrad Hryciuk**. Udany debiut miała grupa break dance „White stars”, tworzona przez gimnazjalistów: **Marka Stefanowicza i Kamila Korolczuka** oraz wszechstronnego pięcioklasistę **Konrada Hryciuka**.

Koncert prowadzili uczennice gimnazjum: **Agnieszka Wawryniuk i Marzena Stepiak** a nad całością muzyczną i obsługą sprzętu czuwała **Jolanna Strojek**.

Gminne Centrum Kultury w Konstantynowie, jako organizator imprezy, dziękuje za upominki dla wykonawców: staroście **Tadeuszowi Łazowskiemu** oraz właścicielce firmy „B-Z” z Konstantynowa **Barbarze Woźniak**.

Teresa Bartosiewicz

DARY SERGA

ROZMOWA Z BOGUSŁAWEM KACZYŃSKIM, GWIAZDOREM TELEWIZJI POLSKIEJ

*** Czy pańscy bliscy spodziewali się, że zostanie pan kiedyś krytykiem muzycznym, dyrektorem festiwalu i osobowością telewizyjną?**

- Nikt w tamtych czasach nie myślał o telewizji, bo jej jeszcze nie było. Ojciec sądził, że będą pianistą, że wezmę udział w konkursie Chopinowskim. Kiedy poczułem smak telewizyjnej sławy i przestałem całkowicie grać na fortepianie, ojciec nigdy się z tym nie pogodził. Nie mógł zrozumieć jak można zamienić muzykę na obiektyw kamery telewizyjnej. Mimo, iż zdawał sobie sprawę, że jest to miłość od pierwszego wejrzenia i to z wzajemnością, co jak wiadomo nieczęsto się kamerze zdarza.

*** Melomanom imponuje pan erudycja, doborem pięknego słownictwa i oryginalnym sposobem prowadzenia programów. Jak długo przygotowuje się pan do nagrania?**

- Całe życie. W Ameryce przekonałem się, iż językiem telewizji jest improwizacja. Oczywiście, perfekcyjnie przygotowana. Nigdy nie czytam z kartki, nie spoglądam w notatki, nie zakładam na nos okularów, pomny ostrzeżenia mojego wielkiego przyjaciela Miry Zimińskiej -Szygietyńskiej, która powiedziała mi kiedyś podczas spaceru w pałacu cesarskim w Pekinie: „pamiętaj abyś nigdy nie przechodził na emeryturę i nigdy przy publiczności nie używał okularów”. Kiedy w studiu odruchowo sięgam do kieszonki po okulary, słyszę głos pani Miry i odruchowo cofam rękę. Każdy program traktuję z wielką powagą i przygotowuję się do niego tak długo, aż mogę na zadany temat swobodnie improwizować.

*** Prawdziwy entuzjasta muzyki marzy o bliższym poznaniu wielkich artystów sceny. Pan miał to szczęście obcowania ze sławnymi ludźmi. Kogo poznał pan osobiście?**

- Życie było dla mnie łaskawie. Poznałem tych, których chciałem poznać. Z wielkim sentymentem wspominam spotkanie z Marią Callas i Herbertem von Karajanem, z Leonardem Bernsteinem i Renatą Tebaldy, z Mają Plisiecką i Michałem Barysznikowem, z Adą Sari i Martą Eggerth, z królową brytyjską Elżbietą i Janem Pawłem II. Spotkanie z Ojcem Świętym stanowiło ważną cezurę w moim życiu i należało do niepowtarzalnych.

*** Czy w bezpośrednim kontakcie gwiazdy wydały się równie intrygujące, co na scenie?**

- Prawdziwe gwiazdy są wspaniałe, niepowtarzalne, choć tak różne, osob-

huraganowe oklaski, chłonę trudną do wyrażenia słowami atmosferę, czuję się potrzebny, spełniony i szczęśliwy.

*** Jest pan autorem kilku poczytnych książek dotyczących muzyki. Co skłoniło pana do sięgnięcia po pióro?**

- Pisanie książek wynika u mnie z potrzeby przełania na papier licznych przemyśleń, podzielenia się w sposób trwały wrażeniami z podróży, ze spotkań z ciekawymi ludźmi. Jestem autorem dziewięciu książek. Trzy z nich były bestsellerami, a ich nakłady pobili rekordy w dziedzinie piśmiennictwa muzycznego. To ogromna satysfakcja i najlepszy dowód, że taka literatura jest ludzimi potrzebna.

*** Jak bogata jest pańska phytoteka?**

- Jest ogromna i stale ją powiększam. Posiadam wiele unikatowych pozycji, prawdziwych białych kruków, które z radością prezentuję słuchaczom moich audycji radiowych. Uważam, że nadszedł czas, abyśmy rozumieli, że phytoteka jest czymś oczywistym w życiu kulturalnego człowieka. Zachęcam do przemyślanego kolekcjonowania płyt.

*** Po jakie nagrania sięga pan z przyjemnością?**

- Słucham wyłącznie dobrej muzyki, w profesjonalnym wykonaniu. Nie dzielę muzyki na poważną i lekką, ale na dobrą i złą. Jednego dnia chętnie słucham Persifala, czy Aidy, drugiego Franka Sinatry, Edith Piaf lub Ewy Demarczyk. Chopina mogę słuchać codziennie.

*** Uchodzi pan za wyjątkowego pedanta i eleganta. Kto poga panu w doborze strojów?**

- Nie dbam o przesadną elegancję. Staram się ubierać, a nie przebieierać. Połączenie tych elementów tworzy prawidłową harmonię, kształtuje wizerunek człowieka. Wierny tej zasadzie, od kilku dziesięcioleci prezentuję własny styl, który został powszechnie zaakceptowany i stał się moją wizytówką. Stałem się mimowolnie niewolnikiem wykreowanego stylu: pana o nienagannych manierach, w smokingu, fraku, muszce i lakierkach.

*** Czy zalicza pan siebie do osób szczęśliwych?**

- Nigdy nie wolno mówić, że jest się szczęśliwym, gdyż prawdziwego szczęścia nie można doświadczyć, zdobyć. Wiele rzeczy udało mi się w życiu, trochę szczęścia przeszło obok mnie, nad czym boleję, a wiele pięknych chwil mam przed sobą. Trzeba więc dziękować za to, co się ma i z wysoko uniesioną głową kroczyc w przyszłość.

Rozmawiał: Istvan Grabowski

ne w sposobie bycia, wyrażania myśli, korespondowania z otoczeniem. Pseudo-gwiazdy są, jak wszystkie imitacje, nieznośne i trudne do zaakceptowania. Szybko się jednak dekonspirują i trzeba je omijać z daleka.

*** To zapewne miłość do muzyki sprawiła, że podjął się pan organizacji i prowadzenia festiwalu w Łańcuchcu i Krynicy.**

- Festiwale dają mi możliwość realizacji odwiecznego pragnienia, jakim jest chęć oczarowania pięknem sztuki jak największej liczby osób. Kiedy wychodzę na estradę w Krynicy i widzę przed sobą 20-tysięczny tłum, słyszę

UPRAGNIONE PORZĄDKOWANIE CENTRUM

Wszystko wskazuje na to, że bieżący rok okaże się przełomowym dla estetyki Wisznice. Wójt **Tadeusz Semeniuk** wiąże zmiany z gruntowną przebudową drogi powiatowej Biała Podlaska-Wisznice. Do tej pory główna arteria osady przypominała ser szwajcarski, na który z myślą o bezpieczeństwie pojazdów musieli szczególnie uważać kierowcy zderzający do Sosnowki, Sławatcy czy Parczewa. Ten stan ulegnie zasadniczej zmianie do końca października br. Wraz z nim nastąpi przeniesienie przystanku PKS

z centrum naprzeciw starego kościoła przy ul. Makaruka. Miejsce okupowane dotąd przez pasażerów zamieni się w dwa duże parkingi, otoczonych kłombami kwiatowymi, efektownymi lampami i solidnymi chodnikami z kostki.

- Myślę, że w odpowiednim momencie, wraz z wyprawdzeniem z centrum zaniedbanego przystanku autobusowego, nastąpi otwarcie nowego ratusza – mówi wójt T. Semeniuk. - Budynek jest w trakcie adaptacji. Skorzystają mieszkańcy, bo na parterze będą mieściły się sklepy i apteka, zaś na pię-

trze pomieszczenia Urzędu Gminy. Obecnie przymierzamy się do wyboru mebli i zagospodarowania pomieszczeń. Mogą zapewnić interesantów, iż dołożą starań, aby wraz z wystrojem poprawiła się obsługa interesantów odwiedzających nasz urząd.

Wisznice są trzecią osadą (po Janowie Podlaskim i Kodniu), która przykłada wagę do wyglądu estetycznego centrum. Wypada życzyć włodarzom, by ludzie chętniej odwiedzali inwestującą gminę.

*Istvan Grabowski
Foto autor*

Nowy ratusz w centrum

Ten parking zniknie niebawem

W ROSKOSZY KOŁO BIAŁEJ PODLASKIEJ

Coś z lotnictwa jednak koło Białej Podlaskiej zostało. W nieodległej Roskoszy, gdzie od lat rozmieszczony jest posterunek radiolokacyjny, dobiega końca realizacja wielkiej inwestycji – radaru nadzorującego niebo na potrzeby NATO. Właśnie inspekcję przeprowadził tam dowódca sił powietrznych gen. bryg. pil. **Stanisław Targosz**.

Obok wdrażania nowoczesnego sprzętu lotniczego, tj. samolotów wielozadaniowych F-16 oraz transportowych CASA i Hercules, program modernizacji sił powietrznych dotyczy także jego ważnej części - wojsk radiotechnicznych. Chodzi o osiągnięcie pełnej integralności i kompatybilności z siłami powietrznymi NATO. Na „ścianie wschodniej” przygotowywane jest uruchomienie sześciu radarów typu „Backbone”. Są to produkowane w Warszawie, polskiej konstrukcji, stacje radiolokacyjne NUR-12M. W przyszłości ten stacjonarny system rozpoznania ma być wzmocony systemem wczesnego ostrzeżenia i naprowadzania AWACS. Posterunki radiolokacyj-

ne, takie jak w Roskoszy wchodziły w skład Narodowego Centrum Wspomagania Operacji Sił Powietrznych. Zostało ono utworzone w momencie przystąpienia Polski do NATO.

Przedsięwzięcie natowskie, o którym mowa, nie ma nic wspólnego z osławionym amerykańskim systemem obrony antyrakietowej. Co więcej jest krytykowane przez USA – największego członka Sojuszu.

Z racji inwestycji jednostka w Roskoszy stała się miejscem odwiedzin wysokich przedstawicieli wojska, także armii obcych niebędących członkami Sojuszu Północnoatlantyckiego. W sierpniu ub. roku gościł tam np. szef Narodowego Dowództwa Obrony Powietrznej Indonezji, wicemarszałek F. Djoko Poerwoko.

Jak poinformował szef wojsk radiotechnicznych płk Stanisław Slotwiński, zainstalowany w Roskoszy trójwspółrzędny radar typu NUR-12M, którego producentem jest Przemysłowy Instytut Telekomunikacji, przeszedł pozytyw-

RADARY W OCHRONIE NATO

ne badania w zakresie wpływu na środowisko. Zgodnie z uzyskanymi wynikami spełnia on wszystkie kryteria odnośnie wpływu emisji promieniowania mikrofalowego na środowisko. Badania potwierdziły, że poziom występujących pól elektromagnetycznych jest tu znacznie niższy niż wymagają polskie normy. Tym samym, jak zapewnia wojsko, radar nie stanowi zagrożenia dla otaczającego środowiska i mieszkających w pobliżu ludzi. Planowaną datą włączenia posterunku do pracy jest 1 sierpnia 2006 r.

Jakub Z. Trudzik

Coraz aktywniejsze Koło Białaczan zorganizowało w połowie marca konferencję popularnonaukową, zatytułowaną „Biała i białaczanie w historii i kulturze polskiej”. Przybyli na nią licznie zaproszeni goście, wśród których byli: starosta białski **Tadeusz Łazowski**, naczelnik wydziału edukacji Urzędu Miasta **Joanna Marchel**, przedstawicielka białskiej delegatury Kuratorium Oświaty **Marta Demczuk**, dyrektorzy białskich placówek oświatowych oraz przedstawiciele zaprzyjaźnionych z Kołem Białaczan stowarzyszeń. Najliczniejszą reprezentację stanowiła młodzież białskich szkół średnich oraz zainteresowani tematem mieszkańcy Białej Podlaskiej.

Konferencje otworzył prezes Koła Białaczan **Marek Świątowski**, który przypominał 83-letnią historię i działalność jednego z najstarszych istniejących na terenie miasta stowarzyszeń, a także cele, jakie skłoniły Koto do zajęcia się organizacją naukowej sesji. Dalszą część spotkania poprowadziła nauczycielka języka polskiego w ZSZ Nr 1 w Białej Podlaskiej **Agnieszka Szolucha**.

Część artystyczną przedstawił zespół instrumentalny Szkoły Muzycznej

w Białej Podlaskiej, prezentując składankę utworów muzyki rozrywkowej.

Na konferencje składały się referaty zaproszonych prelegentów. Temat działań konspiracyjnych, pracy organizacyjnej oraz prześladowań zaborczych

Postać Józefa Ignacego Kraszewskiego oraz jego rolę w polskiej kulturze w odniesieniu do współczesnych problemów nurtujących czytelnika i aktualności poglądów zawartych w piśmiach i powieściach autora „Starej

Przypomnienie świątłych postaci

na ziemi białskiej na tle sytuacji politycznej i społecznej w okresie przed i w trakcie powstania styczniowego został przedstawiony w referacie „Biała i białaczanie w epoce powstania styczniowego” prof. dr hab. **Ryszarda Bendera**. Z powodu nieobecności autora referat został odczytany.

Następnie dr hab. prof. AWF **Henryk Mierzwiński** przedstawił zapomnianą i mało znaną współczesnemu czytelnikowi postać Kajetana Sawczuka, działacza niepodległościowego i poety Ziemi Białskiej. Pochodzący z Komarna przedstawiciel nurtu chłopieckiego, na początku XX wieku pisał i uczestniczył się społecznie, jak również udzielał się w ruchu niepodległościowym.

Baśni” przypominała **Anna Czobodzińska-Przybysławska**, dyrektor muzeum J.I. Kraszewskiego w Romanowie w swym wystąpieniu zatytułowanym „z Romanowa i Białej ku wyłynom polskiej kultury”. Krócej niż planowano przedstawiony został temat wkładu konstruktorów Podlaskiej Wytwórni Samolotów w rozwój polskiej i światowej techniki lotniczej, prezentowany przez dr Tomasza Demidowicza, zaś **Szczepan Kalinowski** zakończył konferencję referatem: „Mit Piłsudskiego na Podlasiu”. Organizatorzy zapowiedzieli, że efektem białskiej konferencji będzie wydawnictwo, w którym znajdują się w całości wszystkie przedstawione referaty.

(ajj)

POMOC DZIECIOM KRZYWDZONYM

PARASOL DLA DZIECKA

W połowie marca miało miejsce spotkanie dotyczące pomocy dzieciom krzywdzonym „Parasol dla dziecka”. Zorganizowało je Starostwo Powiatowe we współpracy z Komendą Miejską Policji. Konferencja została skierowana do grup zawodowych, które z racji wykonywania swoich obowiązków mają kontakt z dzieckiem krzywdzonym. W spotkaniu wzięło udział ponad sto trzydzieści osób m.in. dyrektorzy przedszkoli, szkół, poradni psychologiczno-pedagogicznych, niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej, kierownicy miejskich i gminnych ośrodków pomocy społecznej, pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, pracownicy socjalni, pielęgniarzy, pedagodzy szkolni oraz policjanci z powiatu białskiego.

Interesujące referaty przedstawili: podkom. **Teresa Wąsikowska** z sekcji

psychologów Komendy Wojewódzkiej Policji, dr **Włodzimierz Zmysłowski**, ordynator oddziału traumatologii Kliniki Chirurgii Dziecięcej, specjalista chirurga dziecięcy, **Anita Woźniak-Rzawska**, prokurator Prokuratury Okręgowej w Lublinie, podkom. **Jerzy Gąsiorowski** z Komendy Wojewódzkiej Policji, **Danuta Fiedorowicz** z Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, **Bożena Przybylska**, kierownik działu

opieki nad dzieckiem i rodziną Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Białej Podlaskiej.

Celem obrad było wypracowanie zasad współpracy pomiędzy instytucjami mającymi kontakt z dzieckiem, kiedy jego dobro i bezpieczeństwo jest zagrożone, gdy staje się ono

ofiara lub świadkiem przestępstwa. Poruszono zagadnienia związane z prawno-karnymi, medycznymi i psychologicznymi aspektami krzywdzenia dziecka oraz następstwami zawiadomień o przestępstwach. Przedstawiono formy współpracy w zakresie kompleksowej pomocy dzieciom krzywdzonym. Wyjaśniono samo pojęcie przemocy. Omówiono prawa dziecka, zachowania związane z przemocą psychologiczną, seksualną, fizyczną i emocjonalną. Przedstawione dane wskazują na wzrost ilości aktów przemocy seksualnej wobec dzieci, obniżenie się wieku sprawców przestępstw. Zaakcentowano, że mity o przemocy ograniczają liczbę działań wobec krzywdzenia dzieci. Wskazano czynniki wpływające na przemoc: rozpad rodziny, brak wzorców, autorytetów, brak opieki. Zauważono, że niezbędna jest ochrona dzieci, aby „przemoc nie rodziła przemocy” a ofiary nie stawały się sprawcami patologii rodzinnych.

Niech zachęta do dalszego działania na korzyść dziecka, zarówno ofiary jak i świadka, staną się słowa Jana Pawła II: *Nikomu nie godzi się trwać w bezczynności.*

Joanna Kunc

Drelowskie spotkania z tradycją

Powiatowy przegląd teatrów obrzędowych

Foto Istvan Grabowski

Nowy Nissan NOTE Rodzina potrzebuje przestrzeni

SHIFT_family life

Wyposażenie standardowe

- Przednie poduszki powietrzne (kierowca + pasażer)
- ABS + EBD + system wspomagający hamowanie
- Elektrycznie regulowane szyby drzwi przednich
- Centralny zamek sterowany pilotem

już od 46 900 zł

Finansowanie przyjazne dla
rodziny: wystarczy 633 zł, aby
mieć nowego Nissana NOTE.*

SZEPTYCKI Sp. z o.o.

21-500 Biała Podlaska, ul. Piłsudskiego 35

Salon - Serwis: 083/ 342 22 22, Fax: 083/ 342 64 67

www.nissan-note.pl

www.szeptycki.pl

*Zdjęcie jest jedynie ilustracją. Dane i fakty podane w niniejszej reklamie służą wyłącznie celom informacyjnym i nie stanowią oferty zawarcia umowy. Niniejsza oferta jest ważna w okresie od 11.03.2006 do 30.04.2006 dla pierwszych dwustu klientów, którzy podpiszą umowy sprzedaży w okresie jej obowiązywania. Oferta ta skierowana jest wyłącznie do klientów indywidualnych i nie dotyczy klientów flotowych ani samochodów demo. Informacje dotyczące odzysku i recyklingu samochodów oraz ich przydatności w tym zakresie dostępne są na stronie internetowej www.nissan.pl. Zużycie paliwa: 6,1-7,0 l/100 km, emisja spalin: 135-166 g/km *Kredyt na 96 miesięcy z pierwszą wpłatą 633 zł i miesięczną ratą od 633 zł. RRSO dla kredytu 46.267 zł wynosi 7,22%.

MŁODZIEŻ ZAPOBIEGA POŻAROM

Profilaktyka zapobiegania czerwemu kurwii odnosi coraz lepsze skutki, głównie za sprawą ludzi młodych, uczestniczących w ogólnopolskich turniejach wiedzy pożarniczej. 30 marca w świetlicy Komendy Miejskiej PSP o-

czyli zawodnicy, którzy pomyślnie przeszli eliminacje międzyszkolne i gminne a rywalizacja odbyła w trzech grupach wiekowych. Brało w niej udział 44 zawodników. W I grupie powiatu ziemskiego zwyciężył **Karol Bachonko** ze SP

Drugie miejsce wywalczył **Łukasz Paluszkiwicz** z ZSP w Międzyzrzeczu Podlaskim, a trzecie miejsce **Rafał Filipiuk** z LO w Wisznicach.

Wśród zawodników z Białej Podlaskiej pierwsze miejsce w I grupie zdobył **Michał Dąbrowski** ze SP nr 2. Drugą lokatą przypadła **Łukaszowi Szolusze**, również ze SP nr 2, a trzecia **Jakubowi Jaszczukowi** ze SP nr 3.

W II grupie zwyciężyła **Justyna Bördzicka** z gimnazjum nr I. Drugie miejsce zdobył **Eryk Jasiński** z gimnazjum nr 4.

W najstarszej grupie zwycięstwo przypadło **Rafałowi Pięnkowskiemu** z I LO im. J. I. Kraszewskiego. Drugie miejsce uzyskał **Hubert Łosicki**, a trzecie **Katarzyna Łosicka** (oboje z I LO im. E. Plater).

Warto podkreślić, iż zawodnicy z obu powiatów od lat zajmują czołowe lokaty na szczeblu wojewódzkim i centralnym, promując Białą Podlaską w kraju. W roku ubiegłym **Łukasz Kulawczuk** z Łomży wygrał eliminacje wojewódzkie i zajął trzecie miejsce w finale centralnym w II grupie wiekowej, co było powtórzeniem sukcesu z roku 2004. W eliminacjach powiatowych uczestnikom towarzyszyli opiekunowie, którzy pomagali zawodnikom zdobyć i poszerzyć wiedzę o ochronie przeciwpożarowej. Za poświęcony czas oraz wysiłek starosta białski oraz komendant miejski PSP serdecznie im podziękowali. Laureaci trzech pierwszych miejsc we wszystkich grupach wiekowych otrzymali dyplomy i nagrody rzeczowe

zegrano eliminacje powiatowe powiatu białskiego i miasta Biała Podlaska dziewiętnastej edycji turnieju wiedzy pożarniczej „Młodzież zapobiega pożarom”. Organizatorami eliminacji byli: Związek OSP RP Zarząd Oddziału Powiatowego i Biuro Terenowe w Białej Podlaskiej oraz Komenda Miejska PSP

w Witorożu gm. Drelów. Drugie miejsce przypadło **Annie Anisienia** ze SP w Sworach gm. Biała Podlaska, zaś trzecie **Mateuszowi Fraczkowi** ze SP w Dubowie gm. Łomży.

W II grupie zwyciężyła **Karolina Chwalewska**, reprezentująca gimnazjum z Łomży. Drugie miejsce zajął **Mi-**

w Białej Podlaskiej. Otworzył je starosta białski **Tadeusz Łazowski**, jednocześnie prezes Zarządu Oddziału Powiatowego Związku OSP RP wspólnie z komendantem miejskim PSP bryg. **Józefem Szepetą**. Zgodnie z regulaminem, w eliminacjach powiatowych uczestni-

chał **Kapczuk** z gimnazjum nr I w Wisznicach, zaś trzecie **Ilona Waszczuk** z gimnazjum w Sworach.

W III grupie wiekowej pierwsze miejsce przypadło **Łukaszowi Kulawczukowi**, reprezentantowi gminy Łomży.

w postaci sprzętu elektronicznego, ufundowanego przez starostę i Inspektorat PZU S.A. z Białej Podlaskiej. Ponadto wszyscy uczestnicy i ich opiekunowie otrzymali drobne upominki oraz słodki poczęstunek ufundowane przez Związek OSP RP Biuro Terenowe w Białej Podlaskiej. (red.)

Pamiętnik oficera

Ci, którzy interesują się historią w jej wymiarze wspomnieniowym, bezpośredniego odbioru wydarzeń, jakie miały wpływ na losy ojczyzny, a szczególnie w jej aspekcie lokalnym, z pewnością z uwagą przeczytają zapiski Aleksandra Wereszko, oficera Armii Krajowej i Zrzeszenia Wolności i Niezawisłości z lat 1939-1947. Ukazały się one nakładem Biblioteczki Bialskiej. „W szeregach walczącego Podlasia” to świadectwo życia i działalności legendarnego „Rocha”, który działał i walczył w konspiracji niepodległościowej podczas niemieckiej i sowieckiej okupacji. Autor wspomina swój udział w organizacjach zbrojnych, przeprowadzone akcje zbrojne, pobyt w gestapońskim więzieniu. Ciekawym uzupełnieniem są

z pewnością liczne fotografie pochodzące ze zbiorów Muzeum Południowego Podlasia w Białej Podlaskiej oraz zbiorów prywatnych, a także w części końcowej piosenki partyzanckiej, które śpiewano na terenie Podlasia. W aneksie zostali także wymienieni żołnierze ZWZ-AK z Rejonu II. Autor bezpośrednio po wojnie został aresztowany i przebywał w więzieniu na Zamku w Lublinie. Władza długo pamiętała jego działalność w AK i WiN, utrudniając podjęcie stałego zajęcia. Dopiero po wielu latach można dowiedzieć się jak wyglądała okupacyjna działalność żołnierzy 34 pp AK. Zapraszamy do zapoznania się z wydawnictwem, pięknym świadectwem wytrwałości, poświęcenia i miłości do ojczyzny polskiego żołnierza. Do wydania pamiętników przyczynił się syn niezajętego „Rocha” Andrzej Wereszko. (aj)

Aleksander Wereszko W SZEREGACH WALCZĄCEGO PODLASIA

Zapiski z Armii Krajowej / Zrzeszenia Wolności i Niezawisłości 1939-1947

POLECAMY UWADZE CZYTELNIKÓW

W zimowej szacie graficznej ukazał się pierwszy w tym roku numer Podlaskiego Kwartalnika Kulturalnego, wydawanego przez Towarzystwo Miłośników Podlasia przy współdziałaniu Miejskiej Biblioteki Publicznej i Miejskiego Ośrodka Kultury z Białej Podlaskiej.

Już na początku można zapoznać się z interesującym artykułem ks. Czesława Maziejuka, który opisuje życie oraz działalność ks. Józefa Mleczka wieloletniego i zasłużonego dla Podlasia proboszcza bialskiej parafii św. Anny z II połowy XIX w. Autor przedstawia świadectwo ks. Mleczka na tle zmagani ludności ziemi bialskiej, a w szczególności duchowieństwa z represjami zaborczyimi.

Drugą ciekawą publikacją, która ukazuje wybrane aspekty Podlaskiej historii jest artykuł Rafała Roguskiego „Liga Morska i Kolonialna w powiecie siedleckim, łukowskim i bialskim”. Wnikliwie opisuje on działalność stowarzyszenia cywilnego, które działało w okresie międzywojennym na naszym terenie, a jego celem było wspieranie budowy systemu obronnego II Rzeczypospolitej.

Na uwagę zasługują wspomnienia Krystyny Jarosz z Pieszowoli (gm. Sosnowica), która przedstawiła swój tu-

Historia i współczesność

łacz los podczas II wojny światowej, kiedy to z Podlasia została deportowana na Syberię, a potem przez Uzbeki-

W tym cyklu znajdują się też dwa wspomnienia o ludziach działających na ziemi bialskiej, o których warto jest pamiętać. Wacław Szudziejko ukazuje postać Stanisława Makowieckiego, działacza ludowego, aktywnego społecznicy i bojownika o niepodległość żyjącego w XX w. w powiecie bialskim, natomiast Marta Teodoro-Lefevre przybliży postać i malarstwa Zbigniewa Karpińskiego, w związku z wystawą „Podlasie Jazz Festival. Miłośnicy poezji z pewnością zainteresuje wybór wierszy bialskiego poety Grzegorza Szupiluka, który na łamach kwartalnika pisze o miłości, wierze, cierpieniu i nadziei. Wiersze są ubogaczone rysunkami Arkadiusza Sawczuka.

W Podlaskim Kwartalniku Kulturalnym każdy znajdzie coś dla siebie. Fascynacy muzyki mogą przeczytać wywiady ze sławami polskiej sceny jazzowej: Mietkiem Szcześniakiem oraz Krzysią Górniak w związku z ich obecnością na IV Podlasie Jazz Festival. Miłośnicy poezji z pewnością zainteresuje wybór wierszy bialskiego poety Grzegorza Szupiluka, który na łamach kwartalnika pisze o miłości, wierze, cierpieniu i nadziei. Wiersze są ubogaczone rysunkami Arkadiusza Sawczuka.

Wszystkich wieloletnich czytelników czasopisma oraz tych, którzy jeszcze nie zapoznali się z tym wydawnictwem zapraszamy do podlaskich księgarni. (aj)

4/2005 PODLASKI KWARTALNIK KULTURALNY

ISSN 1502-1014 ISSN 1234-5678

stan, Iran, aż do Afryki, a stąd wraca do ojczyzny. Była to jednak daleka i niełatwa droga.

PRZELAJOWE MISTRZOSTWA POLSKI

Srebrny medal Izabeli Trzaskalskiej!

Olbrzymi sukces odniosła w Wejherowie **Izabela Trzaskalska**, biegaczka **MULKS Terespol**. Na rozgrywanych w tym mieście przelajowych mistrzostwach Polski zajęła ona na dwukilometrowym dystansie drugie miejsce, zdobywając tym samym tytuł wicemistrzyni kraju juniorów.

Zawody na Pomorzu zgromadziły blisko czterysta zawodniczek i zawod-

ników, rywalizujących w dwóch kategoriach wiekowych: juniorzy i seniorzy. Dodatkową dla nich przeszkodą była fatalna pogoda. Jednak ani niska temperatura, ani przeciwny wiatr oraz śnieg nie przeszkodziły osiemnastoletniej podopiecznej **Grzegorza Machnowskiego** i **Stefana Polaczuka** przybiec do mety tylko 8 sekund za gliwiczanką **Magdaleną Deptulą**. Czas naszej biegaczki to 7 minut i 33 sekundy. Ósmą lokatę w tym samym biegu zajęła **Beta Chazan** z Żaka Biała Podlaska. (mf)

KWIETNY BIEG DROGAMI POWIATU BIAŁSKIEGO

Podziękują Janowi Pawłowi II

10 czerwca 2004 roku w Krakowie, w 25. rocznicę pierwszego pielgrzymki do Polski, dla upamiętnienia momentu rozbudzenia przez Ojca Świętego Jana Pawła II ducha wolności, zorga-

W biegu uczestniczyć będzie mógł każdy, kto zgłosi się do swojego Gminnego Komitetu Organizacyjnego. Start zaplanowano 27 maja w Jablonce (pow. nowotarski), a zakończenie 10 czerwca w Lipnicy Wielkiej (pow. nowotarski), o godz. 17.20. Każdego dnia pokonywać oni będą po 252 km, biegnąc ze średnią prędkością 10,5 km na godzinę. Zmiany uczestników sztafety następować będą na początkach i końcach jego etapów, czyli w miejscach przekraczania administracyjnych granic gmin, bądź też w innych wyznaczonych przez organizatorów. Żaden odcinek sztafety nie może być jednak krótszy niż 1 km.

Do naszego powiatu Kwietny Bieg zawita tuż przed północą 30 maja, o godz. 23.32. Stanie się to na granicy gmin: **Włodawa** i **Sławatycze**. Następnie biegacze przemierzają się będą przez gminy: **Kodeń** (31 maja, godz. 2.09), **Terespol** (godz. 3.24), **Rokitno** (godz. 5.15) i **Janów Podlaski** (godz. 7.05), skąd udadzą się w kierunku gminy **Mielnik**. Symbolem zachowania ciągłości biegu będzie biało-czerwona szarfa, przekazywana przez uczestników sztafety.

Michał Fedoruk, Fot. Adam Trochimiuk

nizowano pierwszą edycję **Kwietny Bieg**. Jego nazwa nawiąduje do kwiatnych dywanów i szlaków, układanych z wianek przyniesionych przez osoby witające papieża. W roku bieżytki bieg, określanej też jako **Sztafeta „Siemaszki”**, poprowadzi przez 210 leżących wzdłuż granic naszego kraju gmin i liczyć będzie 3530 km.

Grand Prix Powiatu Białskiego Czas na Czosnowkę

W cyklu siatkarskiego **Grand Prix Powiatu Białskiego** o puchar starosty **Tadeusza Łazowskiego** zachowana została dotychczasowa tradycja, polegająca na tym, że każdy z turniejów ma innego zwycięzcę. W czwartej imprezie, w Ciochorze Dużym, pierwsze miejsce wywalczyła drużyna **Grot i Czosnowka-LPR Biała Podlaska**, która pokonała kolejno: **Mirstal Zaświatyże** i **FC Time** (po 2:1) oraz **OKK Eureka** i **AWF-Kadra** (po 2:0). W ogólnej klasyfikacji prowadzą akademicy, z sześciopunktową przewagą nad **Eurką** i **Grotem**. (mf)

Wojewódzkie mistrzostwa LZS Grad medali sztangistów z Terespolą

Doskonale zainaugurowali sezon ciężarowcy **MULKS Terespol**, którzy w mistrzostwach województwa lubelskiego **LZS** zdobyli dwanaście medali. Najcenniejsze – złote – zawisły na szyjach: **Izabela Jaszczyk** (wynik: 140 kg w dwuboju w kategorii 53 kg), **Agnieszka Sterniczuk** (135 kg w kat. +75 kg), **Michał Kupryś** (261 kg w kat. 77 kg) i **Daniela Masiuka** (258 kg w kat. +105 kg).

Z pozostałych podopiecznych **Stefana Polaczuka** i **Adama Zaorskiego** tytuły wicemistrzowskie wywalczyli: **Łukasz Seroczyński** (160 kg w kat. 56 kg), **Damian Seroczyński** (167 kg w kat. 62 kg), **Piotr Leonienko** (225 kg w kat. 77 kg), **Hubert Wawryniuk** (280 kg w kat. 85 kg), **Adrian Guziuk** (254 kg w kat. 94 kg) i **Grzegorz Parafiniuk** (300 kg w kat. 105 kg). Ponadto trzecie miejsce zajęli: **Bartomiej Piwnik** (165 kg w kat. 62 kg) i **Kamil Zaremba** (180 kg w kat. +105 kg). W klasyfikacji klubowej **MULKS** był drugi. (mf)

Piłkarska Gala Sześciu nominowanych

W Białej Podlaskiej odbyła się **Piłkarska Gala Południowego Podlasia**, zorganizowana przez białkopodlaski i siedlecki OZPN. Wyróżnienia przyznano w ośmiu kategoriach.

W czterech z nich wśród nominowanych nie zabrakło przedstawicieli powiatu białskiego. W kategorii „trener młodzieży” statuetkę otrzymał **Bogdan Ślósarski** z Huraganu Międzyrzec Podlaski, w kategorii „działacz” – prezes tego klubu **Stanisław Zmijan**, w kategorii „sponsor” – **Zdzisław Serhej** z Łomaz, a w kategorii „samorząd” – **Urząd Miasta w Międzyrzeczu Podlaskim** oraz **Urzędy Gmin w Piszczacu i Zalesiu**. (mf)

Urodzony w 2 sierpnia 1549 r. na zamku w Cmielowie, był najstarszym synem Mikołaja „Czarnego” Radziwiłła

niędzi. Dobra białskie dostały się w ręce Radziwiłłów na mocy zapisu z 25 sierpnia 1568 r. „Sierotka” zostat

księżę ustanowił szkołę. Pierwszy mar-miurów kościół fundacji Jerzego Wła-nowicza llinicza, służący arianom, kazał Radziwiłł przebudować przez dodanie prezbiterium i chóru. Prace w okresie 1596-1602 prowadził murator Andrys pod nadzorem nadworne-go budowniczego „Sierotki” Samuela Michałowskiego. Koszty rozbudowy białskiego kościoła zamknęły się sumą 1339 złotych. W tym czasie ufundował przy parafii katolickiej szpital, który miał służyć ubogim mieszkańcom jego dóbr. Uważał, iż w życiu ważniejsza jest służ-ba Bogu niż interesy rodziny.

W 1577 r. sfinansował wydanie dzieła „O jedności kościoła Bożego” ks. Piotra Skargi, które odegrało istotną rolę w przygotowaniu ideowe-go podłoża dla unii brzeskiej. W latach następnych „Sierotka” odgrywał istotną rolę jako opiekun i obrońca Kościoła unickiego na Litwie. Papież Grzegorz XIII nadał M. K. Radziwiłł „filarem katolicyzmu na Litwie”. W 1604 r. otrzymał stanowisko wojewody wileńskiego wakujące po śmierci Krzysztofa Radziwiłła „Pioruna”. Niechętnie odnosił się do angażowa-nia się Rzeczypospolitej w sprawy moskiewskie i udzielenia poparcia Dymitrowi Samozwańcowi. W Nieświeżu, swej głównej rezydencji zbudował zamek obronny z fortyfikacjami bastionowymi. Na wzór jezuickiego kościoła II Gesu w Rzy-mie wznosił pierwszą barokową świątynię na ziemiach Rzeczypospo-litej w Nieświeżu kosztem 20 tys. zło-tych. W zamku zgromadził galerię por-tretów radziwiłłowskich, bibliotekę oraz założył zbrojownię. Z jego inicja-tywy i kosztem „Sierotki” opracowa-no mapę W.Ks.Litewskiego-M. K. Ra-dziwiłł był autorem diariusza swej pe-grzynacji do Palestyny, Syrii i Egiptu. Opis ten zyskał miano najpoczytniej-szego typu tego typu dzieła literackiego w polskiej literaturze (do dziś ponad 20 wydań). Wielu podróżników korzy-stało z niej jako z przewodnika. „To jed-no pisząc com sam widział”- ekspoz-juje na pierwszy plan własne przygo-dy i doświadczenia, sprawy widziane z autopsji. Takie ujęcie decydowało o wartości tego dzieła tłumaczonego na wiele języków.

M. K. Radziwiłł-„Sierotka” zmarł w 28 lutego 1616 r. w Nieświeżu i został pochowany w podziemiach fary pw. Bożego Ciała. Za życia wielokrot-nie przebywał w naszym regionie, a w Białej zwanej wówczas Radziwiłłowską lub Alba Ducalis- Białą Książęcą był co najmniej 17 razy.

Szczepan Kalinowski /ZWWF/

Mikołaj Krzysztof RADZIWIŁŁ „Sierotka” [1549-1616] herbu Trąby

i Elżbiety z Szydłowieckich. Pierwszy ordynat nieświecki pełnił wiele waż-nych funkcji w Rzeczypospolitej min. marszałka wielkiego litewskiego, kasz-telana trockiego, wojewody wileńskiego. Uczył się w Niemczech (Strasburg i Tybinga). Podczas podróży przez Fran-cję do Włoch w 1566 r. uległ perswazji byłego nuncjusza w Polsce kardynała J.F. Commendonego i złożył katolickie wyznanie wiary. Po decyzji inkorpora-cji Podlasia do Korony Zygmunt August wezwał go na początek marca 1569 r. do przybycia na sejm do Lublina w celu złożenia przysięgi na wierność królów i koronie polskiej z dóbr podlaskich, co uczynił dopiero 1 czerwca” W 1594 r. „Sierotka” przyszedł do otwartej działalności kontrreformac-yjnej. Zlikwidował zbory w swoich dobrach i restytuował ko-ścioły w Nieświeżu, Klecku i Białej. W 1582 roku przystąpił do spełnie-nia ślubu, dotyczącego pielgrzymki do Ziemi Świętej. Przez Wenecję, Kretę i Cypr 25 czerwca 1583 r. do-tarł do Jerozolimy. Od gwardiana kon-ventu bernardynów otrzymał przywie-ł na rycerza Grobu Pańskiego i pro-kuratora Ziemi Świętej. Dokonał zapi-su w wysokości 125 dukatów rocznie dla bernardynów w Jerozolimie na utrzymanie ich klasztoru, i na wieczną lampę w Kaplicy Grobu Chrystusa. Przez Egipt, gdzie wszedł na piramidę Cheopsa, Kretę, Włochy, Wiedeń do-tarł 2 lipca 1584 r. do Nieświeża. W tym-że roku ożenił się z Elżbietą Eufemią z Wiśniowieckich. Ciężko przeżył śmierć żony, zgon nastąpił 1596 r. w Białej. Najstarsza córka z tego mał-żeństwa Elżbieta wydała za Gabriela Ze-czyńskiego, wojewodę lubelskiego.

Po ślubie w Nieświeżu w 1603r., imponująca kawalkada opuściła siedz-bę ordynacji, towarzysząc młodej pa-ry w przenosinach do podlaskiej rezy-dencji małżonka – Międzyrzecza, który osiągnięto 18 listopada. Święta Boże-go Narodzenia spędził książę Mikołaj w Białej. W czasie pobytu w dobrach białskich „Sierotka” okazał hojną rękę, dbał o to, aby Tęczyńscy mieli zwierzy-ny pod dostatkiem, służył radami i pie-

usynowiony przez Jerzego llinicza i po jego bezpotomnej śmierci w 1569 r. otrzymał po nim wszystkie dobra: Mir, Dworzyszczce, Żelwa, Czernawczyce i połowę Białej. „Sierotka” dążył do sku-pienia całej Białej w swoich rękach, któ-ra miała ważne położenie, blisko gra-nicy Litwy i Korony, po drodze z Nie-świeża do Warszawy i Krakowa. Osta-tecznie 26 czerwca 1594 r. „Sierotka”

odkupił drugą część Białej od wdowy po Mikołaju Kiszce – Barbary z Chod-kiewiczów za 70 tys. złotych, z czego tylko 8 tys. wpłacił gotówką. Chcąc zwiększyć dochody, przeprowadził w swych dobrach pomiar włóczną również w Białej w roku 1601. Drugim istotnym nabytkiem na Podlasiu był Dokudów, który książę wykupił w la-tach 1597-1606 z rąk Barbary Kiszki, Lwa Sapiiehy oraz Jerzego Greka. Włóść dokudowska graniczyła z do-brami białskimi od południa i później została złączona pod względem admi-nistracyjnym. Krótko po przyjęciu ca-łości dóbr białskich nowy właściciel funduje 27 listopada 1596 r. kościół św. Anny w Białej, przeznaczając na utrzy-manie parafii wieś Grabanów i Wólkę Plebańską. Podobnie jak przy funda-cjach innych parafialnych świątyń i tu

Jednym z najlepszych świadectw przeszłości południowego Podlasia są cmentarze i groby. Coraz częściej, gdy nie ma rodziny, zapomniane. Młode pokolenie Polaków nie zwraca uwagi na swoje korzenie i dokonania przodków, nabylki którym wolność i niepodległość dziedziczyli, uniwersalne znaczenia. Tereny wiejskie dawnego zaboru rosyjskiego mają i ten problem, że najlepsze świadectwa historii i patriotyzmu – cmentarze były urządzone na

BOHATER Z OKOLIC ŁOMAZ

le Artyleryjskiej. Do Polski wrócił w roku 1923 i natychmiast wstąpił do Szkoły Podchorążych a następnie do Oficerskiej Szkoły Piechoty – ukończył ją z siódmą lokatą. Skierowany został jako podporucznik do 85 Pułku Strzelców Wileńskich w Nowej Wilejce. Tam ożenił się z Heleną Glińską. W roku 1931 został przenie-

umieszczony w oflagu IIA w Grossborn. Tam spędził resztę wojny.

Po uwolnieniu z obozu jenieckiego, wstępuje w styczniu 1945 r. do I Armii Wojska Polskiego. Walczy z Niemcami w rejonie Piły. Przeniesiony do Warszawy i awansowany do stopnia majora wyklada przez chwilę taktykę broni w Rembertowie.

Kawaler Virtuti Militari

specjalnie wydzielonych miejscach grzebalnych dopiero od około 1810 roku (wcześniej) zmarłych grzebano wokół świątyni).

Rzymskich katolików w Łomazach chowano do końca XVIII wieku na placu zwanym do dzisiaj „kościelisko”, w Huszcy wokół obecnego kościoła, w Korczówce od daty utworzenia parafii rzymskokatolickiej w 1928 roku na specjalnie wydzielonym miejscu z dala od tej miejscowości. Mimo tego, szczególnie na cmentarzu w Łomazach (także w Studziance) można spotkać wiele interesujących nagrobków, miejsc pochówku szczególnie zasłużonych i wybitnych mieszkańców południowego Podlasia.

Do takich postaci można zaliczyć **Jana Blyskosza**, związanego rodzinie ze Studzianką gm. Łomazy. Urodzony 9 stycznia 1900 roku w Tuścu koło Międzyrzecza Podlaskiego z ojca Atanazego Blyskosza i matki Karoliny z Szenejków (z majątku Szenejki koło Studzianki, gm. Łomazy).

Atanazy Blyskosz był unitą. Został przez władze carskie zmuszony do przyjęcia prawosławia pod groźbą utraty pracy (był urzędnikiem) i innych represji. Zginął w czasie wojny domowej w Rosji (1917-21). Jan Blyskosz w roku 1818 ukończył Gimnazjum Humanistyczne w Czernichowie na Ukrainie i wstąpił ochotniczo do konnego lejbgwardyjskiego pułku w armii gen. Denikina. Tamże kolejno awansował do stopnia lejtnanta i odznaczony krzyżem św. Jerzego. Po ewakuacji armii z Krymu znalazł się wśród internowanych na wyspie Gallipoli, skąd przedostał się do Bułgarii i tam przez kilka lat uczył w Szko-

lony w stopniu porucznika do 56 Pułku Piechoty Wielkopolskiej z siedzibą w Krotoszynie. Tam urodził się syn Jan Atanazy.

W roku 1935 Jan Blyskosz został awansowany do stopnia kapitana i objął dowództwo szkolnej kompanii podoficerskiej. Razem z pułkiem w 1936 roku uczestniczył w przyłączeniu Zaolzia do Polski.

W przeddzień wybuchu II wojny światowej objął dowództwo I batalionu w Pułku Piechoty Wielkopolskiej. Uczestniczył w bitwie nad Bzurą; dwukrotnie zdobywa Tum pod Łęczycą, w boju pod Adamową Górą traci około 200 zabitych i rannych jednocześnie zadaje poważne straty nieprzyjacielowi. Kierując się z żołnierzami na Warszawę, toczy zacięte walki w rejonie Puszczy Kampinoskiej. Jego doświadczenie wojenne i szacunek żołnierzy wyznacza fakt sprawowania tymczasowego dowództwa pułku za rannego pułkownika Wojciecha Tyczyńskiego w trakcie kontynuacji marszu do Warszawy. W samym akcie przedarcia się do stolicy uderzył dowodzony przez siebie 56 pułkiem na siły niemieckie w rejonie Burakowa. Szczególnie ważny był nocny atak na bagnety, który stworzył drogę przez pierścień wojsk nieprzyjacielskich 27 dywizji. Zostaje ranny odłamkiem pocisku w twarz, traci lewe oko. Z boju na własnych rękach wynosi go porucznik Zygmunat Szatkowski. Prawie natychmiast w Warszawie zostaje odznaczony Krzyżem Virtuti Militari V klasy przez generała J. Romla. Po kapitulacji Warszawy zoperowany w niemieckim szpitalu wojskowym i następnie

Awansowany do stopnia podpułkownika zostaje skierowany jako dowódca brygady do korpusu Wojsk Ochrony Pogranicza na odcinku Terespol – Bełżec. Jednakże obserwując różnicę między armią „przedwojenną”, a wojskiem stalinowskim zwalnia się z czynnej służby wojskowej. Jeszcze w 1946 roku wstępuje do WIN, obejmując szefostwo wyszkolenia w zgrupowaniu oddziałów zbrojnych „Zenona” Wyrzykowskiego. Następnie korzysta z amnestii i ujawnia się. Pracuje jako leśniczy w Makosze koło Parczewa, później jako kierownik transportu w Miejskim Przedsiębiorstwie Remontowo-Budowlanym w Lublinie.

Jan Blyskosz został aresztowany w dniu 2 lipca 1952 roku jednocześnie z synem Janem Atanazym Blyskoszem, ówczesnie studentem historii Szkoły Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Otrzymał wyrok 10 lat więzienia za przynależność do terrorystyczno-kontrewolucyjnego związku o kryptonimie „Kraj”. Ze względu na katastrofalny stan zdrowia, zwolniony z więzienia w 1954 roku. Znajduje się bez środków do życia i możliwości leczenia kolejnych zawałów serca. W tych trudnych chwilach pomocy udzieliła rodzina, m.in. ciocieczni bracia ze Studzianki gm. Łomazy. Po „październiku” 1956 roku Jana Blyskosza przyjęto do szpitala wojskowego w Lublinie, gdzie zmarł 11 stycznia 1957 r., pochowany na cmentarzu katolickim w Łomazach.

2 kwietnia 1993 roku Sąd Wojewódzki w Warszawie, VIII Wydział Karny 54 unieważnił wyrok skazujący z 1952 roku.

Romuald Szudejko

Pamiętajmy o tradycji

Jednym z istotnych elementów życia regionalnego w Polsce było do niedawna posiadanie własnej gminy, nazewnictwa przedmiotów użytku codziennego oraz obiektów fizjograficznych, szczególnie na wsi. Przy obecnej unifikacji językowej współczesnej Polski i zmianach urbanizacyjnych, demograficznych oraz komasacyjno-scaleniowych coraz trudniej doszukać się w poszczególnych gminach i miejscowościach, choćby południowo-wschodniego Podlasia, nazw części pól i wsi, lasów, dróg i ścieżek polnych. Były one w przeszłości rozpoznawalne w kregach życia wielu mieszkańców. Miały swoje znaczenie geograficzne i topograficzne. Stanowiły o możliwościach orientacji w terenie i przestrzeni codziennej pracy. Coraz częściej nie zwracamy uwagi na pochodzenie nazw swoich miejscowości, zapominając o korzeniach Podlasia i historycznej przeszłości. Z drugiej strony pozostają częstokroć na mapach nazwy dzwonne, czasem śmieszne, nawet niesmaczne.

Do dzisiaj wciąż Huszczy (gm. Łomazy), pierwotnie obszar pola i lasu, nosi nazwę „Kurwiczyna”. Znaczenie tej nazwy bierze się z użycia w formie gruntu i lasu, jaki przynależał bogaty, żonaty i ojciec dzieciom huszczanin pannie z dzieckiem, którego był nieślubnym ojcem.

Nazwa i wyraz pierwszy z brzegu: bagno – grunt silnie podmokły, niska łąka; dzisiaj złośliwe określenie sceny politycznej, na styku gmin Łomazy

zy i Tucznia miał szereg konkretnych oznaczeń terenowych: *Bagienko, Bagnie, Bagniki, Kępiasze Bagno, Bagno Łowcze, Bagno Moczyłne, Bagno Morgowe, Bagno Okragłe, Bagno Panówskie, Bagno Pańskie, Bagno Piskorzowe (Piskorzowe), Bagno Przyłowcze, Bagno Rosochate, Bagno Suche, Bagno w Łozie (porośnięte łożyną), Bagno Zaczaszczce (za chaszczami), Bagno za Górami, Bagno, Białe Błoto, Błoto, Czarne Bagno, Dichtirka (dichtir – dzięgiarz), Długie Bagno, Dunaj (dunaj – rzeka, woda), Golina (od goły), Grzańskie Bagno, Halibłotka (gołe błota), Kryńka (krynicyzna woda) Księżę (użytkowane przez parafię), Lisikowe Bagno (od lisów), Łoza, Moczydło, Osiny (bagno porośnięte osą), Prypuć (położone przy drodze), Struga (bagno z małą rzeczką), Osowe Bagno, Zaryk, Zimne Bagno, Żurawliniec* (opr. własne autora).

Dzisiaj nazwy te wielu młodym ludziom nic nie mówią. Nie ma bagien (wyschły, porośły lasem), nie są własnością wspólną lub niczyją, przemierzanie w terenie ma inne wyznaczniki orientacji (drogi asfaltowe, drogowaskazy). Można odwołać się tu chociażby do symboliki przyrodniczych, polnych krzyży. Ich praktyczne znaczenie polegało na tym, że trumny ze zmarłymi niesiono do pierwszego krzyża za wsią i pierwszego w miejscowości, w której był kościół.

Ogólnie znane pochodzenie nazw miejscowości jak Prochów, Błotków i Okopy Krzyżackie zmienione na Janów, Terespol i Leśną potwierdzają tylko swoje zależności regionalne i historyczne.

W odniesieniu do gminy Łomazy: Dubów to właściwie Dębów, Huszcza to Gąszczew (hustyj las - gęsty las), Karczówka (od karcze, karczować), Lubenka (właściwie Lubienka), a sąsiadujący z Łomazami Rossosz swoją nazwę wywodzi do rozsochy (drzewa rozgałęziającego się na dwa konary z jednego pnia; tu

rozchodzą się w formie rozsochy dwie główne drogi odpowiednio na Parczew i Polubicze-Radzyń Podlaski). Ciekawą próbę podjęto w „Zarysie historyczno-geograficznym ze słownikiem miejscowości i obiektów fizjograficznych - gmina Leśna Podlaska” pod red. prof. Henryka Maruszczaka, jednakże wymienione tam nazwy znajdują się do dzisiaj w powszechnym użytku wśród mieszkańców gminy. Z ciekawszych warto wymienić takie jak: *Długie Ługi (mokradła), Hańska (hań - gaj), Kociuba (pole w kształcie narzędzia do wygarniania węgla z pieca chlebowego), Kołowierz (las, którego nazwa pochodzi od znajdujących się ambon myśliwskich „wierch”), Korczyńska (karcze), Koszółka (kosz - obóz, postój), Kupiasto (w przeszłości kapieliśko), Lipinki (od lepianego się podłoża przy kopaniu torfu), Meszówki (podmokłe łąki z kępami mchu), Ochoża (miejsce trudno dostępne), Oparenice (podmokłe zagłębienie, nad którym unosiła się para), Pasznia (łąka od pasienia krów), Piaszczucha i Piaszczyna (piaszczyste pole od piaszczuchy), Tryb (od wąskiego zagłębienia - tryba), Wępryk (wępr - wieprz), Wiski (wis - zarosła, zielisko), Wyżary (teren bagnisty wypalony przez pożar).*

Wśród teoretyków regionalizmu i różnych zagadnień związanych z południowo-wschodnim Podlasiem znana jest ponadto znakomita działalność naukowa Wydziału Sławiistyki Uniwersytetu Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie zapoczątkowana przez pochodzącego z Huszczy, (niestety już nieżyjącego) prof. Buczyńskiego a z powodzeniem kontynuowana przez prof. Feliksa Czyżewskiego (ur. w miejscowości Jusaki - Zarzeka, gm. Łomazy). Być może doszliśmy do sytuacji i czasu pozwalającego w oparciu o rozwijające się ośrodki naukowe w Białej Podlaskiej i działalność Powiatowej Biblioteki Publicznej na opracowanie słownika nazw terenowych powiatu białskiego lub szerzej południowo-wschodniego Podlasia. Z jednej strony by ocalić od zapomnienia, z drugiej spiąć wszystko to, o czym jeszcze wiedzą i pamiętają nasi przodkowie.

Romuald Szudejko

Widok na Pawłów Stary. Staw i młyn wodny 1915 rok.

Orkiestra wiejska w Woroblinku. Lata 30 XX w.

Wesele w Kocznynie. Lata 30 XX w.

Pracownicy urzędu gminy w Piszczacu 1934 r.

Quiz gościńca

Prawidłowe odpowiedzi na pytania konkursowe z numeru 1/2006:

1. 22 stycznia 1863
2. Łomazy i Kodeń
3. Biała Podlaska, Międzyrzec Podlaski, Dolha, Rossosz, Woroniec
4. Dokudów
5. Cuneo i Genua we Włoszech

Nagrody otrzymują:

1. Małgorzata Kopczyńska z Kodnia
2. Monika Choraży z Kodnia
3. Andrzej Kulupa z kol. Dobratycze
4. Tadeusz Krawczyk z Zabłocia

Wiosną budzi się życie i właśnie o przyrodzie Podlasia będzie nowy konkurs:

1. Proszę podać nazwy przynajmniej 3 rezerwatów przyrody w naszym powiecie.
2. Gdzie rośnie „Dąb Miłości”?
3. Podaj nazwę jedynego w powiecie białskim parku krajobrazowego.
4. Proszę podać przynajmniej 3 ścieżki przyrodniczo-dydaktyczne w naszym regionie.
5. W jakiej miejscowości powiatu białskiego jest największy bocianich gniazd?

Odповіdź prosimy nadsyłać na adres redakcji do dnia 15 maja 2006 r.

Szczepan Kalinowski

rys. Bożena Micewicz

Kościół w Ortelu Królewskim z 1706 r.

gościńca
Białski

NUMER ZAMKNIĘTO

31 marca 2006 r.

Egzemplarz bezpłatny

Nakład 1500 egz.

Wydawca:

Starostwo Powiatowe w Białej Podlaskiej

Redaguje zespół:

koordynator Jan Jańczuk, Elżbieta Chwałczuk sekretarz redakcji

Współpracują:

Istvan Grabowski, Aniela Halczuk, Kazimierz Halczuk, Adam Jastrzębski, Anna Józwiak, Szczepan Kalinowski, Ryszard Kornacki, Ewa Koziana, Roman Petrynik, Dorota Szprychel, Romuald Szudejko, Edyta Wegiera.

Adres redakcji:

Starostwo Powiatowe ul. Brzeska 41; 21-500 Biała Podlaska, tel. 083 343 75 31; fax: 083 343 36 09; e-mail: powiatbialski@lubelskie.pl, starbial@pro.onet.pl

Zastęgamy sobie prawo dokonywania skrótnych w nadanych tekstach. Za treść reklam i ogłoszeń redakcja nie odpowiada.

GRAFIKA I DRUK: „CALAMUS” Biała Podlaska

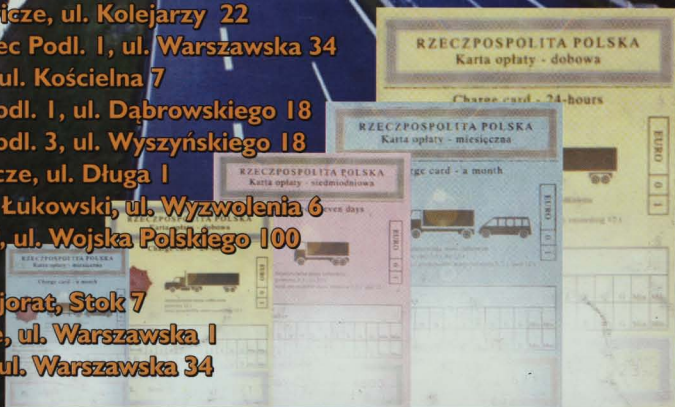
Ruszasz w Drogę?

Skorzystaj z oferty Poczty Polskiej

Karty Opłaty Drogowej

Wykaz UP świadczących usługę sprzedaży kart opłat drogowych
na terenie Centrum Sieci Pocztovej ORJ Biała Podlaska:

1. Biała Podlaska 1, Plac Wolności 9
2. Kąkolewnica Wschodnia
3. Łuków 1, ul. Piłsudskiego 15
4. Łuków 2, ul. Konarskiego 2
5. Małaszewicze, ul. Kolejarzy 22
6. Międzyrzec Podl. 1, ul. Warszawska 34
7. Parczew, ul. Kościelna 7
8. Radzyń Podl. 1, ul. Dąbrowskiego 18
9. Radzyń Podl. 3, ul. Wyszyńskiego 18
10. Sławatycze, ul. Długa 1
11. Stoczek Łukowski, ul. Wyzwolenia 6
12. Terespol, ul. Wojska Polskiego 100
13. Tluściec
14. Ulan Majorat, Stok 7
15. Wisznice, ul. Warszawska 1
16. Zalesie, ul. Warszawska 34

Poczta

Polska